

Besluit van de Vlaamse Regering tot aanwijzing met toepassing van de Habitatrichtlijn van de speciale beschermingszone 'BE2200031 Valleien van de Laambeek, Zonderikbeek, Slangebeek en Roosterbeek met vijvergebieden en heiden' en tot definitieve vaststelling voor die zone en voor de met toepassing van de Vogelrichtlijn aangewezen speciale beschermingszones 'BE2219312 Het Vijvercomplex van Midden-Limburg' en 'BE 2200525 Bokrijk en omgeving' van de bijbehorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten

DE VLAAMSE REGERING,

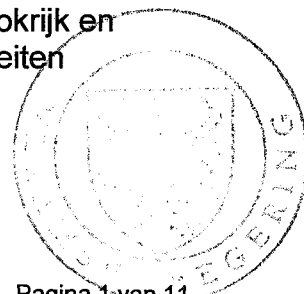
Gelet op het Natuurdecreet, meer bepaald op artikel 7, gewijzigd bij de decreten van 19 juli 2002 en 12 december 2008, artikel 8, artikel 13, §1, gewijzigd bij de decreten van 19 juli 2002 en 7 december 2007, artikel 36bis §9, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2002, gewijzigd bij de decreten van 22 april 2005, 19 mei 2006, 7 december 2007 en 12 december 2008, artikel 36ter, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2002 en gewijzigd bij de decreten van 19 mei 2006 en 27 april 2007, en artikel 51, vervangen bij het decreet van 19 juli 2002;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 1988 tot vaststelling van speciale beschermingszones in de zin van artikel 4 van de Richtlijn 79/409/E.E.G. van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2002 tot vaststelling van de gebieden die in uitvoering van artikel 4, lid 1, van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna aan de Europese Commissie zijn voorgesteld als speciale beschermingszones;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2009 betreffende de aanwijzing van speciale beschermingszones en de vaststelling van instandhoudingsdoelstellingen;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2011 tot aanwijzing met toepassing van de Habitatrichtlijn van de speciale beschermingszone 'BE2200031 Valleien van de Laambeek, Zonderikbeek, Slangebeek en Roosterbeek met vijvergebieden en heiden' en tot definitieve vaststelling voor die zone en voor de met toepassing van de Vogelrichtlijn aangewezen speciale beschermingszones 'BE2219312 Het Vijvercomplex van Midden-Limburg' en 'BE 2200525 Bokrijk en omgeving' van de bijbehorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten

Gelet op het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, gegeven op 15 juli 2011;

Gelet op het advies 2011-71 van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen, gegeven op 20 oktober 2011; Gelet op het gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012, gegeven op 19 januari 2012/27 januari 2012, het gemeenschappelijk advies 21-2012/04-2012, gegeven op 22 maart 2012/30/ maart 2012 en het gemeenschappelijk advies 64-2012, gegeven op 28 september 2012, van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij;

Gelet op de adviesaanvraag die op 15 juli 2011 bij de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen is ingediend, met toepassing van artikel 9, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2009 betreffende de aanwijzing van speciale beschermingszones en de vaststelling van instandhoudingsdoelstellingen;

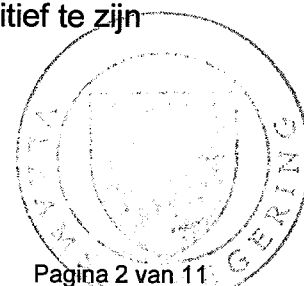
Overwegende dat de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen op 7 september 2011 beslist heeft geen advies uit te brengen over de voorontwerpen van besluit tot aanwijzing met toepassing van de Habitatrichtlijn van de speciale beschermingszones, zoals door de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen bekrachtigd op 14 september 2011;

Gelet op het decreet van 7 mei 2004 inzake de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, artikel 21, dat toestaat dat wordt voorbijgegaan aan de ontstentenis van een advies;

Gelet op het advies 53.851/1/V t.e.m. 53.886/1/V van de Raad van State, gegeven op 18 september 2013, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat op grond van artikel 36bis, §9, van het Natuurdecreet, hierna het Natuurdecreet te noemen, de Vlaamse Regering elk gebied dat in aanmerking komt als speciale beschermingszone en dat ze definitief heeft vastgesteld in de zin van artikel 36bis, §6, van het Natuurdecreet, of dat krachtens artikel 36bis, §12, van het Natuurdecreet, geacht wordt definitief te zijn vastgesteld in de zin van artikel 36 bis, §6, van het Natuurdecreet, bij besluit als speciale beschermingszone moet aanwijzen; dat ze dat zo spoedig mogelijk moet doen, uiterlijk binnen zes jaar nadat de Europese Commissie het gebied van communautair belang heeft verklaard;

Overwegende dat het gebied 'BE2200031 Valleien van de Laambeek, Zonderikbeek, Slangbeek en Roosterbeek met vijvergebieden en heiden' bij het besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2002 tot vaststelling van de gebieden die in uitvoering van artikel 4, lid 1, van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna aan de Europese Commissie is voorgesteld als speciale beschermingszones is vastgesteld als gebied dat ter uitvoering van artikel 4.1 van richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde fauna en flora, hierna de Habitatrichtlijn te noemen, door het Vlaamse Gewest aan de Europese Commissie is voorgesteld als speciale beschermingszone en daarom, ingevolge artikel 36bis, §12, van het Natuurdecreet, geacht wordt definitief te zijn vastgesteld in de zin van artikel 36bis, §6, van het Natuurdecreet;

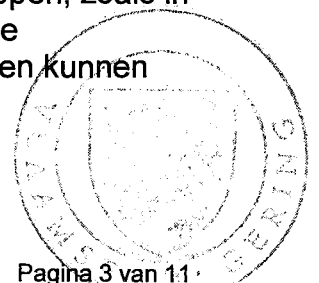
Overwegende dat de Europese Commissie het voormelde gebied van communautair belang heeft verklaard bij beschikking 2004/813/EG van 7 december 2004 tot vaststelling, op grond van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad, van de lijst van gebieden van communautair belang voor de Atlantische biogeografische regio; dat het voormelde gebied moet worden aangewezen als speciale beschermingszone;

Overwegende dat de speciale beschermingszones met toepassing van de Habitatrichtlijn, moeten worden aangewezen voor de instandhouding van de habitats uit de bijlage I bij het Natuurdecreet en van de soorten uit de bijlage II bij het Natuurdecreet;

Overwegende dat artikel 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2009 betreffende de aanwijzing van speciale beschermingszones en de vaststelling van instandhoudingsdoelstellingen, hierna het Procedurebesluit te noemen, de elementen opsomt die een aanwijzingsbesluit moet bevatten; dat overeenkomstig artikel 10 van het Procedurebesluit een voorstel voor toevoegingen of schrappingen van Europees te beschermen habitats en soorten in het aanwijzingsbesluit opgenomen moet worden als dat vereist is op basis van nieuwe wetenschappelijke gegevens; dat bij de rapportering over de staat van instandhouding van de Europees te beschermen soorten en habitats ter uitvoering van artikel 17.1 van de Habitatrichtlijn en tijdens de opmaak van het rapport ter onderbouwing van de gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen van 8 mei 2010 als vermeld in artikel 5 van het Procedurebesluit, en het rapport ter onderbouwing van de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied, vermeld in artikel 8 van het Procedurebesluit, nieuwe wetenschappelijke gegevens zijn verzameld over het voorkomen van Europees te beschermen soorten en habitats in dat gebied en het belang van dat gebied voor het duurzame voortbestaan van die soorten en habitats in Vlaanderen;

Overwegende dat op grond van artikel 36ter, §1, van het Natuurdecreet ter uitvoering van de Habitatrichtlijn en richtlijn 79/409/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand, hierna de Vogelrichtlijn te noemen, de administratieve overheid binnen de speciale beschermingszones de nodige instandhoudingsmaatregelen neemt die moeten beantwoorden aan de ecologische vereisten van de typen habitats, vermeld in bijlage I van het Natuurdecreet, en de soorten, vermeld in de bijlagen II, III en IV van het Natuurdecreet, alsook van de niet in bijlage IV van het decreet genoemde en op het grondgebied van het Vlaamse Gewest geregeld voorkomende soorten trekvogels;

Overwegende dat overeenkomstig artikel 36ter, §1, van het Natuurdecreet de Vlaamse Regering nadere regels kan vaststellen voor de nodige instandhoudingsmaatregelen en de ecologische vereisten, alsook een procedure voor de vaststelling van de instandhoudingsdoelstellingen; dat die regels en die procedure zowel gelden voor de gebieden die aangewezen zijn met toepassing van de Vogelrichtlijn, als voor de gebieden die aangewezen zijn met toepassing van de Habitatrichtlijn; dat de Vlaamse Regering van die bevoegdheid heeft gebruikgemaakt bij het Procedurebesluit; dat als een Europees te beschermen gebied, vastgesteld ter uitvoering van de Vogelrichtlijn, en een Europees te beschermen gebied, vastgesteld ter uitvoering van de Habitatrichtlijn, elkaar geheel of gedeeltelijk overlappen, zoals in dit geval, krachtens artikel 8, §1, tweede lid, van het Procedurebesluit, de instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten voor die gebieden ontworpen kunnen worden op basis van een geïntegreerd rapport;

Overwegende dat, krachtens artikel 10 van het Procedurebesluit, voor elk gebied dat moet worden aangewezen als speciale beschermingszone op grond van artikel 36bis, §9, van het Natuurdecreet, het voorontwerp van instandhoudingsdoelstellingen moet worden geïntegreerd in het voorontwerp van aanwijzingsbesluit; dat het besluit dat het gebied 'BE2200031 Valleien van de Laambeek, Zonderikbeek, Slangebeek en Roosterbeek met vijvergebieden en heiden' aanwijst als speciale beschermingszone de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied moet bevatten;

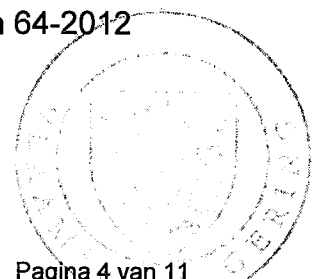
Overwegende dat de instandhoudingsdoelstellingen voor een Europees te beschermen gebied worden opgemaakt op basis van een rapport dat de componenten, vermeld in artikel 8 van het Procedurebesluit, bevat; dat in het daarin te formuleren voorstel van instandhoudingsdoelstellingen de prioriteiten worden geïntegreerd; dat waar in het Procedurebesluit prioriteiten zijn gedefinieerd als "een voorrangsorte van instandhoudingsdoelstellingen binnen een Europees te beschermen gebied, gelet op de Europees te beschermen soorten en habitats waarvoor het gebied is aangeduid, gelet op de desbetreffende gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen en gelet op de voor dat Europees te beschermen gebied bestaande dreiging van achteruitgang en vernietiging met betrekking tot de in dat gebied te beschermen soorten en habitats", die 'voorrangsorte van instandhoudingsdoelstellingen' te begrijpen is als de oplistings van een aantal te nemen acties die inspelen op de naar voren geschoven instandhoudingsdoelstellingen; dat die acties niet per definitie zullen toelaten om *alle* instandhoudingsdoelstellingen te realiseren, maar dat het prioritair aanpakken ervan een sterke voorkeur geniet;

Overwegende dat, overeenkomstig artikel 9 van het Procedurebesluit, de minister een voorontwerp van instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten vaststelt op basis van 1° het bovenvermelde rapport, 2° een door het Agentschap voor Natuur en Bos opgemaakt verslag over een consultatie, met betrekking tot dat rapport, van de betrokken doelgroepen in het Europees te beschermen gebied in kwestie, 3° het overleg met de gewestelijke overleggroep, bedoel in artikel 3 van het Procedurebesluit, over de in de twee vorige punten vermelde documenten; dat het verslag over de consultatie van de lokale doelgroepen is opgemaakt op 10 november 2010 en dat het bovenvermelde overleg met de gewestelijke overleggroep heeft plaatsgevonden op 22 juli 2010, 18 november 2010 en 22 februari 2011;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos, op grond van de besprekingen bij dat overleg, het ontwerprapport, vermeld in artikel 8 van het Procedurebesluit heeft afgewerkt en het rapport heeft overhandigd aan de bevoegde minister op 31 maart 2011; dat het rapport alle componenten bevat die vereist zijn op grond van artikel 8 van het Procedurebesluit;

Overwegende dat de bevoegde minister, op basis van het haar op 31 maart 2011 overhandigde rapport, het bovenvermelde verslag over de consultatie en het bovenvermelde overleg met de gewestelijke overleggroep, het voorontwerp van de instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten voor het gebied heeft vastgesteld;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos rekening heeft gehouden met de ontvangen adviezen 2011-71, 06-2012/01-2012, 21-2012/04-2012 en 64-2012 van de strategische adviesraden, waaruit wijzigingen aan de

instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten, zoals door de Vlaamse regering principieel goedgekeurd op 15 juli 2011, zijn gevolgd;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen in haar advies 2011-71 suggereert dat de Vlaamse Overheid zich ter dege voorbereidt op mogelijke vervolgstappen in lijn met het lopende overlegproces en daarover ook duidelijk communiceert met de overlegpartners;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners het overlegproces heeft geëvalueerd en bijgestuurd, in samenwerking met de overlegpartners het implementatietraject heeft uitgewerkt en dat de overlegpartners actief betrokken werden in de werkgroepen rond bestaande kwesties;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen in haar advies 2011-71 voorstelt om de aanbevelingen van de WTC verder door te vertalen;

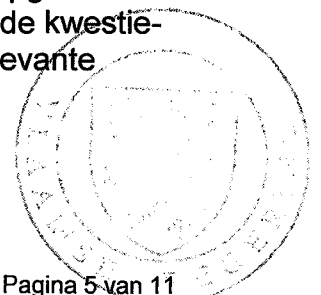
Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners vijf kwestie-werkgroepen opstartte die een aantal steeds weerkerende kwesties dienden op te lossen, dat de Vlaamse Overleggroep besliste de referentiewaarden niet te wijzigen tijdens het huidige proces, gezien dit een voor Europe juridisch onaanvaardbaar uitstel voor de goedkeuring van de instandhoudingsdoelstellingen en prioritairere inspanningen zou teweegbrengen, dat in het voorjaar 2013 een WBC rond de referentiewaarden wordt opgestart, waarna deze in functie van de eventuele herziening van de doelstellingen ikv de monitoring en zesjaarlijkse rapportering en evaluatie door de EC, al dan niet bijgesteld kunnen worden; dat de gewijzigde instandhoudingsdoelstellingen door de WTC opnieuw bekeken werden en de conclusie van de WTC hierover voorwaardelijk gunstig was;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen in haar advies 2011-71 vraagt dat er werk wordt gemaakt van een uitvoeringsplan in overleg met de doelgroepen, zodat het voor de betrokken actoren duidelijk is wie welke doelen waar en wanneer moet realiseren;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners een implementatienota heeft opgesteld, waarin de krachtlijnen van de realisatie werden vastgelegd en dat er voor de figuur van een Natura 2000 management plan per speciale beschermingszone gekozen wordt;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen dat het overleg over de algemene aandachtspunten bij voorkeur voor eind 2012 gebeurt, bijvoorbeeld binnen de werkgroepen die de kwesties behandelen;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners de verwerking van de algemene aandachtspunten heeft geïntegreerd in de werking van de vijf opgestarte kwestie-werkgroepen en dat de betrokken sectoren na de resultaten van de kwestie-werkgroepen en de andere overlegfora, een samenvatting van de nog relevante

aandachtspunten voor de implementatie hebben ingediend, dewelke aan de Vlaamse regering worden overgemaakt in de 'standpuntennota';

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen dat bij een gefaseerde evaluatie van de IHD (ten minste) volgende punten in onderlinge afweging mee in rekening gebracht worden: socio-economische toets, algemene impact van ruimtebeslag beperken, voldoende waarborgen van de lokale gunstige staat van instandhouding in het belang van het behoud van het areaal, belang van een robuust doelenkader als buffer voor de dynamiek van de open ruimte;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners zowel bij de totstandkoming van de gewestelijke en specifieke instandhoudingsdoelstellingen als bij de optimalisatie van de specifieke instandhoudingsdoelstellingen binnen de werkgroep kalibratie, deze punten in overweging genomen hebben en overwegende dat niet voor elk Europees te beschermen habitat of soort dat voor een speciale beschermingszone is aangemeld of binnen een speciale beschermingszone voorkomt, er gestreefd moet worden naar een lokaal goede staat van instandhouding;

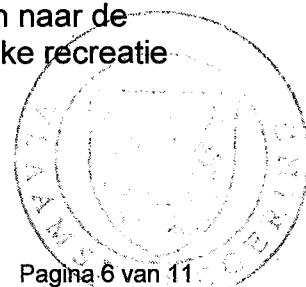
Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen een sluitende timing op te stellen met prioriteiten voor het vastleggen van de IHD voor alle SBZ-V;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners een implementatienota heeft opgesteld, waarin een timing met prioriteiten voor het vastleggen van de S-IHD voor alle SBZ-V werd opgenomen;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen dat de problematiek rond de kalibratie van doelstellingen binnen de werkgroep kalibratie wordt behandeld, waarbij een duidelijke afweging met de lokale socio-economische context bij de kalibratie en de implementatie van de bosdoelstellingen wordt benadrukt;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners in de werkgroep kalibratie de doelstellingen heeft gekalibreerd op verschillende manieren en dat hierbij de socio-economische context en de wensen van de doelgroepen in overweging werden genomen binnen de ecologische randvoorwaarden van de Habitat- en Vogelrichtlijn en dat ten gevolge van deze oefening de doelstellingen zijn geoptimaliseerd;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen dat het gebruik van vorken voor de doelstellingen verwijzen naar de lopende kalibratie- en de implementatiefase van het IHD-proces en inzake recreatie

wijzen op het belang van een passende beoordeling, die de verenigbaarheid van geplande activiteiten en de S-IHD moet nagaan;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners in de werkgroep kalibratie de doelstellingen heeft gekalibreerd op verschillende manieren en dat hierbij de socio-economische context en de wensen van de doelgroepen in overweging werden genomen binnen de ecologische randvoorwaarden van de Habitat- en Vogelrichtlijn en dat ten gevolge van deze oefening de vorken voor de Europees te beschermen habitats werden omgezet in unieke getallen en overwegende dat inzake de verwijzing naar de Passende beoordeling in de kwestie-werkgroep Passende beoordeling in samenwerking met de overlegpartners het instrument Passende beoordeling verder werd uitgewerkt;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen aan ANB en INBO om na te gaan of: (1) de S-IHD het behoud van het areaal van Europees beschermde soorten en habitats voldoende verzekeren; en (2) de metapopulatie-criteria voldoende vervat zijn in de S-IHD;

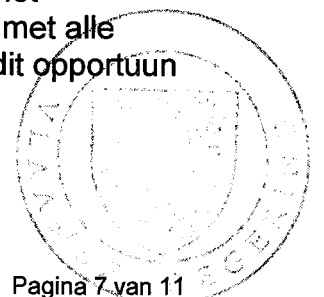
Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van punt 1 van het bovenstaand advies bevestigt dat bij het plaatsen van doelen bij de specifieke instandhoudingsdoelstellingen maximaal rekening gehouden werd met het behoud van areaal in kritische randhokken, dat in navolging van punt 2 van het bovenstaand advies reeds bij de opmaak van de Gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen rekening is gehouden met de metapopulatiebenadering en bij de evaluatie van de noodzaak tot ecologische verbindingen door het INBO de metapopulatie-criteria mee in overweging werden genomen bij de rapporten waarin een prioritaire inspanning met betrekking tot verbindingen is opgenomen, dat bij het plaatsen en bij de optimalisatie van de doelstellingen binnen de kalibratiewerkgroep gestreefd werd naar de creatie van grote kernen voor bronpopulaties voor fauna en dat het streven naar grote kernen ook werd vertaald volgens het principe "zuinig ruimtegebruik";

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen om tegen eind 2012 een concreet plan van aanpak uit te werken om de LSVI-tabellen aan te vullen met kensoortvereisten;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de doelgroepen een plan van aanpak heeft opgemaakt tot wijziging van de LSVI, waarin ook de aanvulling met de kensoortvereisten wordt opgenomen, dat dit plan van aanpak is opgenomen in de implementatienota;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 het belang van grensoverschrijdend overleg benadrukken;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies benadrukt dat tijdens de implementatiefase overleg met alle betrokkenen zal gebeuren, dus ook grensoverschrijdend overleg indien dit opportuun is om een optimalisatie van inspanningen en resultaat te verkrijgen;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 ervoor pleiten dat er snel antwoord gegeven wordt op de vraag op welke manier het beheer in bestaande natuur- en bosgebieden zal geoptimaliseerd worden. Het principe "de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten" moet meer duidelijkheid krijgen;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners een implementatienota heeft opgesteld, waarin de krachtlijnen van de realisatie werden vastgelegd, waarin werd uitgewerkt op welke wijze het beheer in bestaande natuur- en bosgebieden zal geoptimaliseerd worden en waarin het principe "de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten" verder werd verduidelijkt;

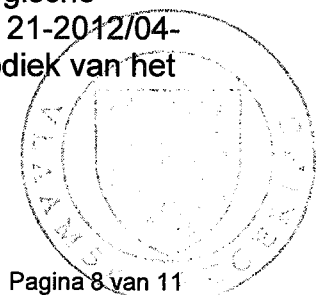
Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 64-2012 suggereren dat het duidelijk geografisch lokaliseerbaar probleem van de drinkwatervoorziening in principe gebiedsgericht oplosbaar moet zijn;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners bij de optimalisatie van de instandhoudingsdoelen binnen de werkgroep kalibratie, het belang van de drinkwaterwinningen en de socio-economische context in overweging genomen heeft en dat tijdens de implementatiefase gebiedsgericht oplossingen gezocht zullen worden voor eventuele resterende problemen;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 64-2012 van oordeel zijn dat in gebieden met groene bestemmingen of in eigendom van een bovenlokale overheid er gekozen moet worden om in die gebieden maximale, bijhorende aantallen vogelsoorten als doelstelling op te nemen in het licht van zuinig ruimtegebruik, efficiëntie en "sterkste schouders, zwaarste lasten".

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners binnen de kalibratiewerkgroep via het principe 'sterkste schouders-zwaarste lasten' de doelstellingen zo veel mogelijk binnen de terreinen van de terreinbeherende verenigingen en overheden heeft gealloceerd, dat deze terreinen in het algemeen terreinen met groene bestemmingen zijn, dat door de toepassing van het 'principe zuinig ruimtegebruik' ook de soortendoelstellingen hierdoor maximaal aan deze terreinen werden toegewezen, dat het Agentschap voor Natuur en Bos er op wijst dat een maximale toewijzing van doelstellingen louter op basis van eigendom en bestemming ingaat tegen het principe zuinig ruimtegebruik, tegen de juridische bepalingen uit onder meer de habitatrichtlijn en tegen de ecologische vereisten van de soorten en dat soorten alleen maar tot doel kunnen gesteld worden indien er geschikt leefgebied voorkomt of een geschikt leefgebied binnen mogelijk is, waarbij ook rekening moet gehouden worden met de meta-populatiecriteria;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 21-2012/04-2012 een stappenplan voorstellen, gebaseerd op de voorgestelde methodiek van het

Agentschap voor Natuur en Bos; voor het oplossen van de discussiepunten rond de ecologische verbindingen;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners binnen de Vlaamse Overleggroep een procedure afgesproken heeft die dient aan te tonen dat de beoogde verbindingen daadwerkelijk essentieel zijn voor het bereiken van de goede lokale staat van instandhouding, dat deze procedure voor alle voorgestelde ecologische verbindingen doorlopen werd, dat op basis van het resultaat van deze procedure beslist werd een soortbeschermingsprogramma voor de soorten Gladde slang, Boomkikker en Knoflookpad op te nemen bij de prioritaire inspanningen;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 64-2012 vragen om de afgesproken werkwijze rond kwaliteitsnormen voor habitats te volgen;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners binnen de Vlaamse Overleggroep heeft afgesproken om de bedoelde habitatspecifieke kwaliteitsnormen te actualiseren en in samenwerking met de overlegpartners deze kwaliteitsnormen geherformuleerd heeft, dat deze geherformuleerde kwaliteitsnormen in voorliggend besluit werd opgenomen;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur;

Na beraadslaging,

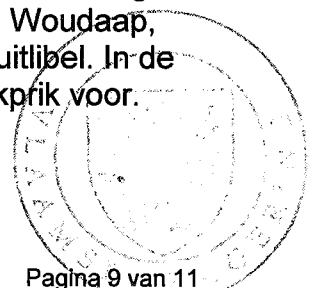
BESLUIT:

Artikel 1. Dit besluit voorziet in de gedeeltelijke omzetting van artikel 4.4 van richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna.

Art. 2. Het op de bijlage 1, die bij dit besluit is gevoegd, met de code BE2200031 'Valleien van de Laambeek, Zonderikbeek, Slangebeek en Roosterbeek met vijvergebieden en heiden', en gelegen in de gemeenten Hasselt, Heusden-Zolder, Zonhoven, Genk, Houthalen-Helchteren wordt aangewezen als speciale beschermingszone ter uitvoering van artikel 36bis, §9, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, hierna het Natuurdecreet te noemen, overeenkomstig de bepalingen van artikel 10 van het Procedurebesluit.

Ruimtelijk zijn er drie deelgebieden. De deelgebieden 'Vijvergebied' en 'Bokrijk – 't Wik' worden in hoofdzaak gekenmerkt door vijver- en moerashabitats afgewisseld door bossen. Deelgebied Teut-Tenhaagdoornheide is in de eerste plaats een heide- en vennengebied. De verschillende deelgebieden worden doorsneden door zuidwest georiënteerde beekvalleien.

In het gebied komen tientallen wateroppervlakken voor die van origine voedsel- en mineralenarm zijn. De vijver- en moerashabitats die ermee samenhangen herbergen voor Vlaanderen zeer belangrijke populaties van de soorten Roerdomp, Woudaap, Knoflookpad, Boomkikker, Drijvende waterweegbree en Gevlekte witsnuitlibel. In de Kempense waterloop de Laambeek komt nog een kleine populatie Beekprik voor.

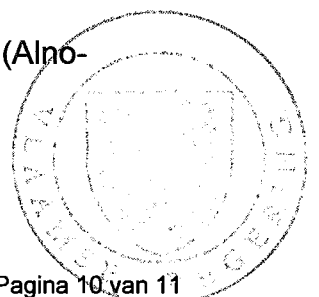

Binnen het heide-ecosysteem komen heischrale graslanden, droge heide, stuifduinen, natte heide en overgangs- of trilveen. Het grootste deel hiervan is gelegen in deelgebied Teut-Tenhaagdoornheide met ca. 550 ha heidehabitats.

Binnen de speciale beschermingszone komen actueel ca 500 ha Europese boshabitats voor, zowel droge loofbossen op de hogere zandgronden als valleibossen.

Art. 3. §1. Het gebied 'BE2200031 Valleien van de Laambeek, Zonderikbeek, Slangebeek en Roosterbeek met vijvergebieden en heiden' wordt als speciale beschermingszone aangewezen voor de onderstaande habitats van bijlage I van het Natuurdecreet (21 oktober 1997), met vermelding van hun Natura2000-code, waarbij het teken "*" aangeeft dat het een prioritaire habitat betreft in de zin van de Habitatrichtlijn:

- 1° 2310 - Psammofiele heide met *Calluna*- en *Genista*-soorten
- 2° 2330 - Open grasland met *Corynephorus*- en *Agrostis*-soorten op landduinen
- 3° 3110 - Mineraalarme oligotrofe wateren van de Atlantische zandvlakten (*Littorelletalia uniflorae*)
- 4° 3130 - Oligotrofe tot mesotrofe stilstaande wateren met vegetatie behorend tot de *Littorelletalia uniflorae* en/of de *Isoeto-Nanojuncetea*
- 5° 3150 - Van nature eutrofe meren met vegetatie van het type Magnopotamion of Hydrocharition
- 6° 3160 - Dystrofe vennen
- 7° 4010 - Noord-Atlantische vochtige heide met *Erica tetralix*
- 8° 4030 - Droge Europese heide
- 9° 6230* - Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems van berggebieden (en van submontane gebieden in het binnenland van Europa)
- 10° 6430 - Voedselrijke zoomvormende ruigten van het laagland, en van de montane en alpiene zones
- 11° 6510 - Laaggelegen schraal hooiland (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)
- 12° 7140 - Overgangs- en trilveen
- 13° 7150 - Slenken in veengronden met vegetatie behorend tot het *Rhynchosporion*
- 14° 9120 - Atlantische zuurminnende beukenbossen met *Ilex* en soms ook *Taxus* in de ondergroei (*Quercion robori-petraeae* of *Ilici-Fagenion*)
- 15° 9190 - Oude zuurminnende eikenbossen met *Quercus robur* op zandvlakten
- 16° 91E0* - Alluviale bossen met *Alnus glutinosa* en *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*).

§2. Het gebied 'BE2200031 Valleien van de Laambeek, Zonderikbeek, Slangebeek en Roosterbeek met vijvergebieden en heiden' wordt als speciale beschermingszone aangewezen voor de onderstaande soorten van bijlage II van het Natuurdecreet:

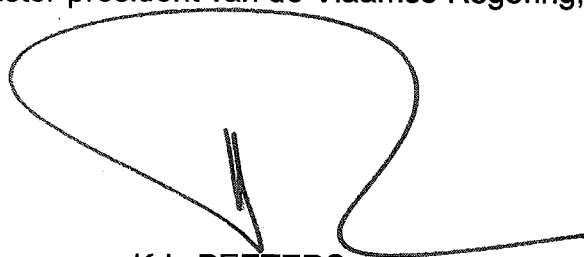
- 1° Bittervoorn
- 2° Drijvende waterweegbree
- 3° Gevlekte witsnuitlibel
- 4° Grote modderkruiper
- 5° Meervleermuis
- 6° Platte schijfhoren
- 7° Spaanse vlag
- 8° Beekprik
- 9° kamsalamander.

Art. 4. Overeenkomstig de bepalingen van artikel 9, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2009 betreffende de aanwijzing van speciale beschermingszones en de vaststelling van instandhoudingsdoelstellingen, worden de instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten van de gebieden 'BE2200031 Valleien van de Laambeek, Zonderikbeek, Slangebeek en Roosterbeek met vijvergebieden en heiden', 'BE2219312 Het Vijvercomplex van Midden-Limburg' en 'BE 2200525 Bokrijk en omgeving', vermeld in bijlage 2, gevoegd bij dit besluit, vastgesteld.

Art. 5. De Vlaamse minister, bevoegd voor de landinrichting en het natuurbehoud, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 23 april 2014.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

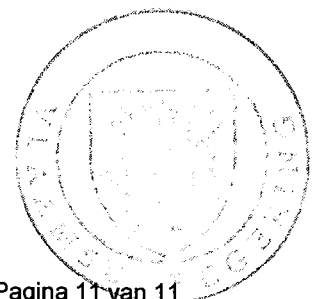
Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur,

Eensluidend afschrift,
~~Liesbeth Van Snick~~
Liesbeth Van Snick
medewerker

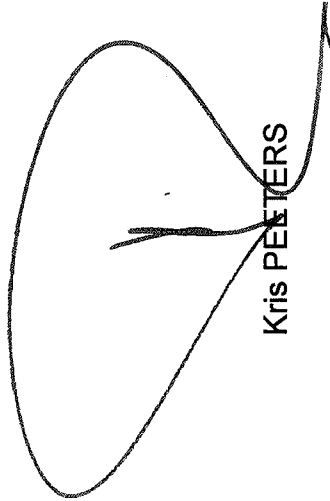
Joke SCHAUVLIEGE

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit tot aanwijzing met toepassing van de Habitatrichtlijn van de speciale beschermingszone 'BE2200031 Valleien van de Laambeek, Zonderikbeek, Slangebeek en Roosterbeek met vijvergebieden en heiden' en tot definitieve vaststelling voor die zone en voor de met toepassing van de Vogelrichtlijn aangewezen speciale beschermingszones 'BE2219312 Het Vijvercomplex van Midden-Limburg' en 'BE 2200525 Bokrijk en omgeving' van de bijbehorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten.

Brussel, 23 april 2014.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

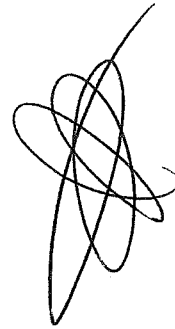
Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur

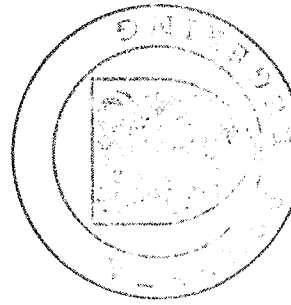
Eensluidend afschrift,

Liesbeth Van Snick
medewerker

Joke SCHAUVLIEGE

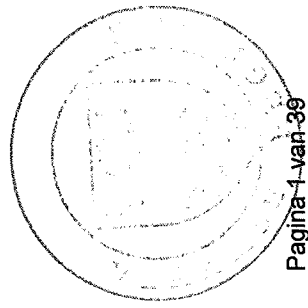
Bijlage 2. De instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten van de speciale beschermingszones met de code BE2200031, genaamd 'Valleien van de Laambeek, Zonderikbeek, Slangebeek en Roosterbeek met vijvergebieden en heiden', met de code BE2219312, genaamd 'Het Vijvercomplex van Midden-Limburg' en met de code, BE2200525, genaamd 'Bokrijk en omgeving'

I. Instandhoudingsdoelstellingen

Legende	
Symbool	Omschrijving
↑	Het doel is een stijging van oppervlakte of populatiegrootte of een verbetering van de kwaliteit.
=	Het minimale doel is het behoud van de oppervlakte of populatiegrootte of het behoud van de kwaliteit.

In onderstaande tabel met de instandhoudingsdoelstellingen voor het gebied worden doelstellingen voor enerzijds het gedeelte dat habitatrictlijngebied is en anderzijds het gedeelte dat 'zuiver vogelrichtlijngebied' (lees enkel vogelrichtlijngebied maar geen habitatrictlijngebied) is, niet onderscheiden, maar geïntegreerd. Aan de drie criteria die tegelijk vervuld dienen te zijn om deze doelen voor beide ruimtelijk afgebakende gebieden van elkaar te onderscheiden, werd immers niet voldaan. De drie criteria zijn:

- het zuiver vogelrichtlijngebied handelt over een relevante oppervlakte;
- het betreft in dit gebied relevante doelstellingen en;
- de doelstellingen die in het gedeelte dat zuiver vogelrichtlijngebied is, gerealiseerd dienen te worden, zijn (reeds in dit stadium) bekend.

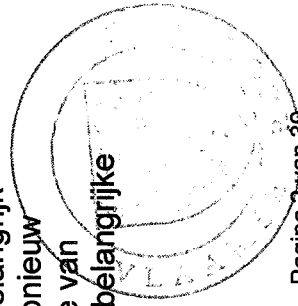
Onderstaande tabel omvat deelgebied 1 en 2 van het habitatrictichtinggebied en de 2 vogelrichtinggebieden (zie §8.1) en heeft een oppervlakte van meer dan 3500 ha. Het landschap wordt bepaald door 2 grote vijvercomplexen die omgeven worden door uitgestrekte bossen. Verder springen de beekvalleien in het oog die het gebied doorsnijden en naast de broekbossen ook nog steeds grote oppervlakten vochtige graslanden omvatten. Hier en der komen tevens nog beperkte oppervlakte droge en natte heide voor. In tegenstelling tot het oostelijk deel bepalen ze hier echter het landschap niet.

Het vijver en moeraslandschap

Het vijver- en moeraslandschap is belangrijk voor een lange reeks van soorten en habitattypes waaronder:

- de broedvogels roerdomp, woudaap, bruine kiekendief en blauwborst;
- andere vogelsoorten zoals grote zilverreiger, krakeend en slobeend;
- amfibieën waaronder boomkikker, knoflookpad, heikikker, poelkikker en kamsalamander;
- ongewervelden zoals de gevlekte witsnuitlibel;
- vissen waaronder grote modderkruiper en bittervoorn;
- planten als de drijvende waterweegbree;
- vleermuizen waaronder rosse vleermuis, watervleermuis, ruige dwergvleermuis
- waterhabitats in de voedselarme tot meer voedselrijke sfeer (rangschikking van voedselarm naar voedselrijk: 3110, 3130, 3150).
- Graslandhabitat: 6430

Determinerend voor de oppervlakte en kwaliteitsdoelstellingen zijn vooral de natuurwaarden waarvoor het gebied vanuit de G-IHD als essentieel is bestempeld nl. soorten als roerdomp, woudaap, boomkikker, knoflookpad, de waterrijke habitats en de hieraan gekoppelde drijvende waterweegbree. Voeg daaraan toe dat vanuit de G-IHD overgangs- en laagveen en de gevlekte witsnuitlibel in dit gebied zeer belangrijk zijn op Vlaams niveau en dat de G-IHD expliciet vermeldt dat rietlanden opnieuw moeten verbeteren en uitbreiden in de Limburgse moerasgebieden in functie van bruine kiekendief en het is duidelijk dat het vijver- en moeraslandschap een **belangrijke** focus en prioriteit wegdraagt voor het formuleren van de

instandhoudingsdoelstellingen in dit gebied.

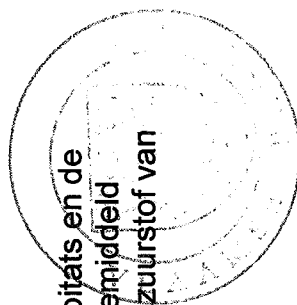
Met als doelstelling het verkrijgen van duurzame populaties voor de soorten roerdomp en woudaap in Midden-Limburg en het herstellen van een populatie bruine kiekendief is het vijvergebied onontbeerlijk in het realiseren hiervan. Uit de hieronder volgende individuele doelen voor de broedpopulatie van deze soorten – en rekening houdend met de benodigde oppervlakte voor het leefgebied van een broedpaar – volgt dat minimaal 550 ha kwalitatief hoogstaand leefgebied vereist is. Hiervoor dient 450 ha rietland, moerasvegetaties en helder open water ontwikkeld te worden en moeten tevens minimaal 75 ha vochtige graslanden, bestaande uit dottergraslanden, kleine en grote zeggevegetaties, en 30 ha voedselrijke ruigten behouden blijven.

Deze oppervlakte leefgebied is intrinsiek beschikbaar binnen het gebied. Niet zozeer vergroting van het leefgebied maar in hoofdzaak kwaliteitsverbetering is dus de randvoorwaarde om deze essentiële doelstelling in te vullen. Kwaliteit en kwaliteitsverbetering voor de doelsoorten roerdomp, woudaap, bruine kiekendief en boomkikker dienen hierbij in te spelen op: de waterkwaliteit; de rust in het gebied, de ontwikkeling van water- en oevervegetaties in een open vijverlandschap, herstel van soortenrijke vochtige graslanden, het extensief beheren van overige graslanden en geen overspanningen binnen de kerngebieden van moerasvogels.

Omvorming van 105 ha intensieve landbouwenclaves binnen deze kerngebieden, die actueel zorgen voor eutrofiëring en een verstoring van de hydrologie, naar bloemrijke droge tot vochtige graslanden of plaatselijk loofbos. Door de centrale ligging zal het leiden tot een sterke verbetering van de milieukwaliteit in de ruime omgeving wat noodzakelijk is voor gunstige standplaatscondities voor de habitattypes van vennen, vijvers, valleibossen en beekdalgraslanden.

Bovendien worden hoogkwalitatieve biotopen gecreëerd voor de verschillende doelsoorten van de habitat- en vogelrichtlijn: boomkikker, heikikker, kamsalamander, wespandief, bruine kiekendief en de vleermuisen.

Om een waterkwaliteit te bekomen die voldoende is voor de waterrijke habitats en de daarbij horende fauna dient de waterkwaliteit van de aanvoerbekken een gemiddeld gehalte orthofosfaat van maximaal 0,07 mg P/L en een gehalte opgeloste zuurstof van

minimum 6 mg/L te bevatten.

Dit alles impliceert eveneens dat er voor het overgrote deel van het gebied een aangepast vijverbeheer vereist is. Binnen deze oppervlakte & kwaliteitsdoelstellingen zullen de meeste andere doelen meeliffen.

Wanneer voor bepaalde habitats of soorten specifieke oppervlakte- en kwaliteitsdoelen vereist zijn, zullen deze hieronder specifiek vermeld worden.

Om reden van opbouw behandelen we hieronder eerst de vogelsoorten binnen dit landschap, vervolgens de habitats en tot slot de richtlijnsoorten van de habitatrichtlijn.

Soorten

Soort

Roerdomp

Populatie doelstelling

Doel

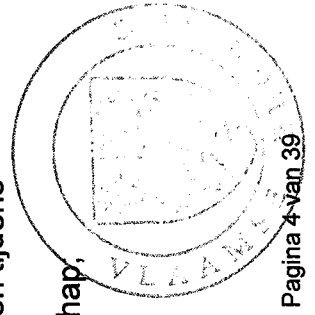
↑
populatie van minimaal 15 broedparen waarvan 12 broedparen in het vijvergebied Midden-Limburg en 3 broedparen Bokrijk- Het Wik. Dit vereist een minimale oppervlakte leefgebied van respectievelijk 360 en 90 ha in het vijvergebied Midden-Limburg en Bokrijk- Het Wik. Dit houdt in totaal een extra oppervlakte leefgebied in van 205 ha waarvan ongeveer 138 ha via uitbreiding en 67 ha via omvorming.

Kwaliteitseisen aan de leefgebieden

Doel

↑ Kwaliteitsvereisten gelet op het beoogd aantal broedparen

- geschikt leefgebied, bestaande uit rietland, moerasvegetaties (>50%) en open water (> 30%);
- helder water met goede waterkwaliteit en een hoog voedselaanbod (jonge vis, ongewervelden, amfibieën);
- voldoende rust en waar mogelijk het creëren van predatievrije broedgelegenheden tijdens broedperiode;
- open vijverlandschap, gevarieerde

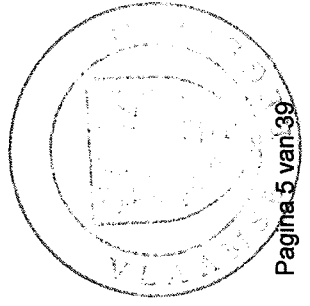
leeftijdsstructuur van de rietvegetaties: per broedkoppel is er nood aan minimaal 0,5 tot 2ha overjarig riet of lisdodde met een voldoende dikke kniklaag (opstapeling van oude stengels);

- aanwezigheid verlandingsvegetaties (niet enkel riet/lisdodde, maar ook ondergedoken en drijvende watervegetaties);
- hoog waterpeil in de leefgebieden tijdens het broedseizoen;

Woudaapje

↑
 broedpopulatie van minimaal 38 broedparen waarvan 30 in het vijvergebied Midden-Limburg en 8 broedparen in Bokrijk- Het Wik.
 Er is geen extra oppervlakte leefgebied nodig. De kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen inzake het leefgebied worden volledig gedekt door de doelen voor Roerdomp.

↑
 Gedekt met de realisatie van de kwaliteitsdoelstellingen voor Roerdomp. Zie dus hoger.

Bruine kiekendief

↑

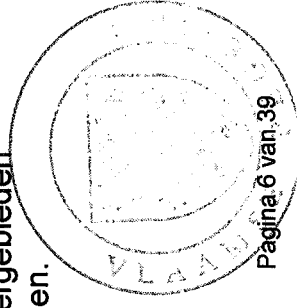
minimaal 5 broedparen waarvan 4 in het vijvergebied Midden-Limburg en 1 broedpaar in Bokrijk- Het Wik. Hiervoor is een minimaal leefgebied van 500 ha nodig. Tot het leefgebied kan worden gerekend: voldoende grote entiteiten van vijver- en moerascomplexen en open vegetaties (heiden en graslanden), en voldoende kwalitatieve open ruimte rond de broedgebieden als foerageergebied.

De realisatie van deze leefgebieden behoeft geen extra leefgebied ten opzichte van wat reeds nodig is om andere doelen te bereiken.

↑

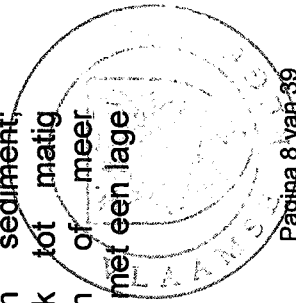
Kwalitatief goed ontwikkeld leefgebied, zowel wat betreft het vijver- en moerascomplex als wat betreft de heide- en graslandhabitats. Voor de eerste verwijzen we naar de kwaliteitsdoelstellingen voor het leefgebied van de Roerdamp en woudaap. Daarnaast is de noodzakelijke belangrijke kwaliteitsverbetering in de grasland en/of akkercomplexen die aansluitend op de twee vijver- en moerascomplexen van grote betekenis als foerageergebied (zie andere doelen). In concreto komt dit neer op een herstel van vochtige weilanden (rbhnc, rbbhf, rbbmc, rbbms), bloemrijke graslanden en cultuurlanden (met voorkeur voor korenvelden) met veel voedsel.

Additioneel dient vanuit deze soort als kwaliteitsis te worden meegegeven: voldoende rust en landschappelijke openheid, niet enkel voor het vijver- en moerascomplex maar ook voor wat betreft de foeragegebieden op graslanden en heiden.

<p>Blauwborst</p>	<p>↑ Broedpopulatie van 80 broedparen broedparen waarvan 60 in het vijvergebied Midden-Limburg en 20 broedparen in Bokrijk- Het Vvik.</p>	<p>↑ Grotendeels gedekt met de realisatie van de kwaliteitsdoelstellingen voor roerdomp en bruine kiekendief en verbetering van de kwaliteit van het leefgebied. Zie dus hoger.</p> <p><u>Additioneel dient vanuit deze soort als kwaliteitseis te worden meegegeven dat moerasgebieden in samenhang dienen voor te komen met andere leefgebieden die vertegenwoordigd worden door de habitattypes 4010, 6430, 7140, 7150 en het rbbhc. Een kwalitatief herstel van deze habitattypes en regionaal belangrijk biotoop is vereist. Voor de kwaliteitsdoelstellingen voor dit deel van het leefgebied verwijzen we naar de respectievelijke habitattypes.</u></p>
<p>Grote zilverreiger</p>	<p>= Behoud van het belang van het gebied voor doortrek en als overwinteringsgebied. Broedgevallen worden niet bij voorbaat uitgesloten maar er wordt hiervoor nu geen specifieke</p>	<p>= Kwaliteitsdoelen gedekt middels eerder gestelde doelen voor andere moerasvogels.</p>

	doelstelling vastgelegd. Indien dit zich zou voordoen, bv. in geval dat maatregelen van waterkwaliteitsverbetering en vijverbeheer ingevoerd worden, dient doelstelling voor deze soort herbekeken.	
IJsvogel	= Behoud populatiegrootte	↑ Kwalityteiseis gedekt door hoger genoemde moerasvogels, zie hoger.
Krakeend	= Behoud aantallen, een lokale afname ten voordele van de waterrijke habitats die gebaat zijn met voedselarm water is toegestaan.	= Kwalityteiseis gedekt door hoger genoemde moerasvogels, zie hoger.
Slobeend	= Behoud aantallen, een lokale afname ten voordele van de waterrijke habitats die gebaat zijn met voedselarm water is toegestaan.	= Kwalityteiseis gedekt door hoger genoemde moerasvogels, zie hoger.
	Oppervlakte	Kwalityteiseis
	Doel	Doel
3130 – Oligotrofe tot mesotrofe stilstaande wateren.	↑ Actuele oppervlakte is 151 ha., grotendeels in een gedegradeerde toestand. Er is een toename, deels door omvorming, van 23 ha voorzien	↑ De vijvers zijn grotendeels vrij van slib en organisch sediment. Helder, zeer zwak tot matig gebufferd en min of meer nutriëntenarm water met een lage

tot een doeloppervlakte van 174 ha, inclusief herstel van verdwenen waterpartijen ter hoogte van Platwijers en Kolberg..

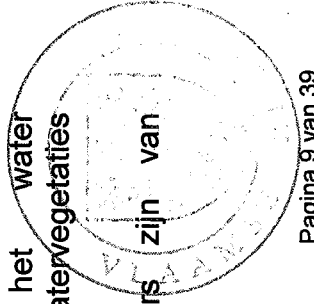
stikstof- en fosforconcentratie en een matig zure tot circumneutrale pH. De natuurlijke hydrologie met aanvoer van lokaal grondwater dient hersteld te worden en goed ontwikkelde vegetaties van het subtype littorellionvegetaties en subtype éénjarig dwergbiezenverbond dienen te ontwikkelen.

Beklemtoond wordt het noodzakelijk toepassen van vijverbeheer met cycli van droogzetten en opnieuw vullen, om de nodige dynamiek in het systeem te brengen, pionierscondities te creëren en de voedselrijke sliblaag te verkleinen.

Tevens wordt de kwaliteitsvereiste van een voldoende open vijverlandschap – waar windwerking mogelijk is – beklemtoond.

Bijkomende kwaliteitsvereiste is het niet, of in lage densiteiten voorkomen van bodemwoelende vissoorten die het water vertroebelen en watervegetaties begrazen.

Verscheidene vijvers zijn van

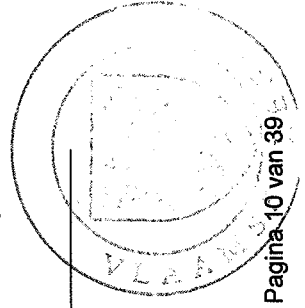
nature uit, of ten gevolge van mijnverzakingen ongeschikt voor de ontwikkeling van dit habitatype. Dit zijn de zogenaemde 'moddervijvers' met een kuilvormig profiel en slibrijke vijverbodem. De oeverbegroeiing bestaat eerder uit lisdodde en biezen, dan uit riet. Voor deze vijvers wordt geen habitatdoelstellingen 3130 voorzien.

3110 – Mineraalarme, oligotrofe wateren van de Atlantische zandvlakten

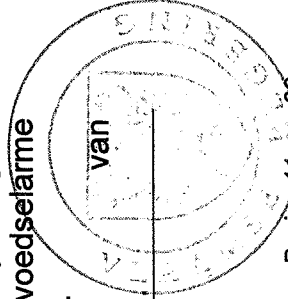
↑
+6 ha door toename (herstel) historische vijvers net ten noorden van Bokrijk (zichtbaar op kaarten van 1775, Ferraris en 1934, N.G.I.). Richtwaarde voor uitbreiding is 5 ha.

↑
Bodem van de vijvers is zandig en grotendeels vrij van slib en organisch sediment. Helder oligotroof tot mesotroof water met voldoende lage hoeveelheden totaal fosfor stikstof en een zure tot circumneutrale pH. De natuurlijke hydrologie met aanvoer van lokaal grondwater dient hersteld te worden en waterlobelia (of kleine biesvaren) is frequent aanwezig.

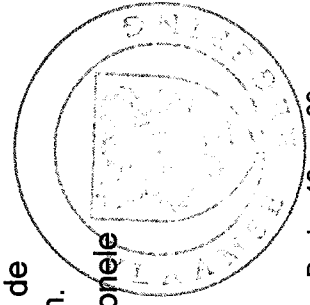
Om windwerking toe te laten is het open houden van de dijken van belang.

<p>3150 – Van nature eutrofe meren</p>	<p>= Actueel 24 ha, toename van 6 ha tot een doelopervlakte 30 ha.</p>	<p>Bodem van de vijvers mogen een variabel gehalte slib en organisch sediment bevatten en dienen tijdens het vegetatieseizoen permanent water te bevatten. Helder, matig nutriëntenrijk (niet hypertroof) water met een matige stikstof- en fosforconcentratie en een min of meer neutrale tot matig alkalische pH.</p> <p>↑</p> <p>Er dient minstens één sleutelsoort abundant aanwezig te zijn.</p>
<p>6430 – Voedselrijke, zoomvormende ruigten</p>	<p>= Behoud van actuele oppervlakte van 34ha.</p>	<p>Ruigten waarin typische en begeleidende soorten een bedekking >70% kennen, zonder invasieve exoten en met slechts plaatselijk verruiging van o.a. grote brandnetel en akkerdistel. Plaatselijk aanwezigheid van braam kan een meerwaarde zijn voor boomkikker.</p> <p>↑</p>
<p>7140 – Overgangs- en trilveen</p>	<p>↑ Actueel 3 ha, behoud actuele oppervlakte met toename van 3 ha. <u>Einddoel</u> = 6ha</p>	<p>Kwaliteitsvereisten zijn o.m.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beperkte aanwezigheid boomopslag in de habitat; • Een natuurlijke hydrologie; • Voldoende voedselarme waterlichamen. • Afwezigheid karperachtigen; <p>↑</p>

	<p align="center">Populatie doelstelling</p>	<p align="center">Kwaliteitseisen aan de leefgebieden</p>
<p>Soorten</p>		
<p>Soort</p>		
<p>Boomkikker</p>	<p>Doel</p> <p>↑ 7 populaties boomkikker:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Versterking van de 4 bestaande populaties tot telkens minimaal 200 roepende mannetjes (ter hoogte van Weyerman/Terlaemen, Waterlozen, Zonderik/Rode vijvers en Wijvenheide). • Bijkomende ontwikkeling van 3 populaties van telkens minimaal 200 roepende mannetjes ter hoogte van Platwijvers, de Westelijke vijvers van Bokrijk en op het graslandcomplex ten zuiden van Bokrijk. <p>De realisatie van deze leefgebieden heeft geen extra leefgebied ten opzichte van wat reeds nodig is om andere doelen (i.h.b. het habitattype 3130) te bereiken.</p>	<p>Doel</p> <p>↑</p> <p>Kwaliteitsdoelen deels gedekt middels eerder gestelde doelen voor andere habitats en soorten.</p> <p>Specifieke, additionele kwaliteitsvereisten hebben betrekking op:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Qua waterbiotoop: het creëren van visvrije waterpartijen. Minimum 5 kleine (<100m²) of 2 grote plassen (>100m²) per populatie. - Qua landbiotoop: Behoud en versterken van kleinschalig landschap met ruigtevegetaties (rbbhf, rbbmc), bloemrijke graslanden (rbbhc), houtwallen, bosranden en braamstruwelen met een oppervlakte van meer dan 20 ha per populatie. Dit landbiotoop moet zo goed mogelijk aansluiten bij de voortplantingsbiotopen. - Qua corridors: functionele corridor tussen

Knoflookpad

↑

Versterking van de populatie op het Wik tot een bronpopulatie van minimaal 50 roepende mannetjes.
Ontwikkelen van leefgebied voor een duurzame populatie op Wijvenheide.

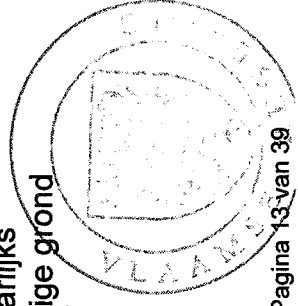
wijvenheide/Zonderik en Platwijers om kolonisatie van het gebied mogelijk te maken.

Verbetering van de kwaliteit van het leefgebied is nodig op het graslandcomplex ten zuiden van Bokrijk onder de vorm van zonbeschenen voortplantingsplaatsen en bloemrijke graslanden.

↑

Specifieke kwaliteitsvereisten hebben betrekking op:

- Qua landbiotoop: de kwaliteit van de habitattypes 2310 en 4030 verbeteren. (zie verder onder deze habitats) met nadruk op het verbinden van deze heidetypes; Akkerbouw (bij voorkeur aardappel of graanteelt) blijft mogelijk met als randvoorwaarde een perceelrandenbeheer (trioranden met jaarlijks omgewerkte zandige grond die niet bemest of behandeld wordt).

- Qua voortplantingsbiotoop: waterkwaliteit is belangrijk voor deze soort. Dit wordt reeds gedekt middels de kwaliteitsvereisten voor eerder genoemde soorten (moerasvogels) en habitats (o.m. habitatype 3130).

Heikikker

↑

Versterking 4 actuele populaties tot telkens minimaal 200 roepende mannetjes of eiklommen ter hoogte van Terlaemen en Wijvenheide en 50 roepende mannetjes of eiklommen ter hoogte van Platwijers/Kolberg en het Wik.

De realisatie van deze leefgebieden behoeft geen extra leefgebied ten opzichte van wat reeds nodig is om andere doelen te bereiken.

↑

Het leefgebied voor deze soort overspant meerdere habitattypes: 4010, 4030, 6230, 7140, 91E0). Een kwalitatieve ontwikkeling van deze habitats en voldoende visvrije voedselarme waterpartijen per populatie zijn vereist.

Een bijkomende kwaliteitseis is het functioneel verbinden van de populaties en, potentiële, leefgebieden gezien het beperkt voorkomen van de hierboven opgesomde habitats ter hoogte van Platweiers.

Drijvende waterweegbree

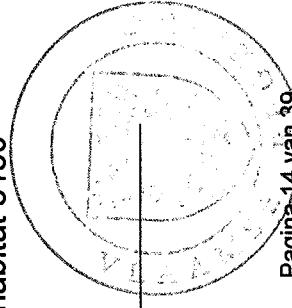
↑

Minimum 4 groeiplaatsen, waarvan 2 gelegen in het vijvergebied Midden-Limburg en 2 in Bokrijk- Het Wik.

Elke groeiplaats > 50m² of

↑

Kwaliteitsvereisten: zie kwaliteitsdoelen voor habitat 3130 (begeleidend doel).

bestaande uit > 100 planten.
Een goede staat van
instandhouding wordt tot doel
gesteld door het uitbreiden van
vegetatievlekken op meerdere
potentiële vijvers.

Gevlekte witsnuitlibel

↑
> 20 adulte ex per jaar en
voortplantingsbewijs op minimum
3 lokaties, Terlaemen,
Wijvenheide en Bokrijk.

↑
Kwaliteitsdoelen nagenoeg
volledig gedekt middels doelen
voor habitat 3130, 3150, 7140 en
de heikikker.

Nadruk op:

- Bedekking met drijvende
en ondergedoken
waterplanten van 10-70%
- Lage, natuurlijke visstand
voor bepaalde wateren.

Grote modderkruiper

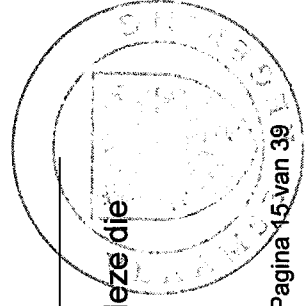
↑
Duurzaam behoud van de
populatie op de grote plas van het
Wik en uitbreiding naar het
westelijk deel van Bokrijk.

↑
Kwaliteitsdoelen nagenoeg
volledig gedekt middels doelen
voor habitat 3130, 3150.
Bijkomend aandacht voor behoud
van lichte modderbodem op
zandige ondergrond in de diepere
delen van de vijver en
afvoersloten van oostelijke naar
westelijke vijvers zo inrichten dat
kolonisatie mogelijk is.

Waterveermuis, Rosse vleermuis,
Franjestaart, Ruige, Kleine en gewone

= Behoud van de soort op de

= Geen bijkomende
kwaliteitsvereisten dan deze die

Dwergvleermuis, Meervleermuis

actuele locaties.

eerder reeds werden gesteld.

Voor de kwaliteitsvereisten van boshabitats (9120,9190) die als zomerbiotoop gebruikt worden verwijzen we naar de doelstellingen voor deze habitats.

Platte schijfhoren

= Behoud van de soort op de actuele locaties

↑

Kwaliteitsdoelen volledig gedekt middels doelen voor habitat 3130 en 3150.

Poelkikker

= Behoud van de soort op de actuele locaties

↑

Geen bijkomende kwaliteitsvereisten dan deze die eerder reeds werden gesteld.

Bittervoorn

= Behoud van de soort op de actuele locaties

↑

Geen bijkomende kwaliteitsvereisten dan deze die eerder reeds werden gesteld.

Kamsalamander

↑ Creëren duurzame populatie rond Platwijers (>50 adulte ex).

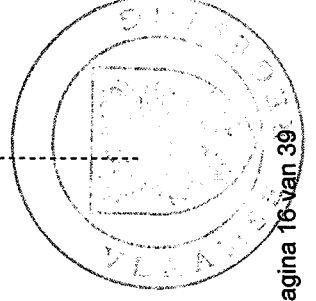
=

Kwaliteitsdoelen nagenoeg volledig gedekt middels doelen voor habitat 3130,3150 en de boomkikker.

Het boslandschap

Het boslandschap is belangrijk voor volgende Europese soorten en habitattypes:

- Vogels als middelste bonte specht, wespendif en zwarte specht;
- Vleermuizen als laatvlieger, watervleermuis, franjestaart, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis
- boshabitats 9120, 9190, 91E0.

De bossen, zeker de natte bossen, hebben ook een waarde voor de aan het vijver- en moeraslandschap gebonden soorten zoals boomkikker en heikikker (winter- en/of landhabitat)

De nadruk voor de droge bossen ligt op omvorming van naaldbossen naar habitatwaardig bos. Bij de broekbossen is een kwaliteitsverbetering door herstel van de natuurlijke hydrologie en abiotiek de voornaamste doelstelling. Met het oog op de realisatie van de hoger genoemde doelen van het heidelandschap en het vijver- en moeraslandschap is het soms nodig om kleine bossen om te zetten in open ecotopen en habitats.

We behandelen hieronder eerst de habitats, vervolgens de vogel- en habitatrictlijnsoorten.

Oppervlakte-doelstelling

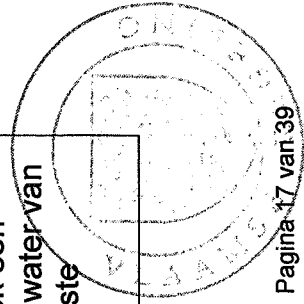
Kwaliteitsdoelstelling

Habitat

Doel

Doel

<p>9120 – zuurminnend beukenbos en 9190 – eiken berkenbos</p>	<p>↑</p>	<p>Actueel 165 ha + toename met 114 ha waarvan een richtwaarde van 17 ha effectieve uitbreiding. <u>Einddoel= 279ha</u></p> <p>Preferentieel vergroten bestaande habitatvlekken tot minimum structuurareaal en waar mogelijk verbinden van habitatkernen.</p>	<p>↑</p>	<p>Kwaliteitsvereisten zijn o.m.</p> <ul style="list-style-type: none"> - > 10% dood hout en behoud staand dood hout voor domeinbossen en >4% voor de overige bossen. - Max 10% invasieve exoten
<p>91E0 - Elzenbroekbossen</p>	<p>=</p>	<p>Globaal behoud actuele oppervlakte (176 ha) in beide deelgebieden en toename, met een richtwaarde van 2ha effectieve uitbreiding.</p>	<p>↑</p>	<p>Voor de te behouden elzenbroekbossen wordt een gevarieerde bosstructuur tot doel gesteld met veel dood hout en sleutelsoorten van het mesotrofe subtype in de ondergroei.</p> <p>Doelstelling is daarom ook een natuurlijke hydrologie en water van een voor dit habitat gepaste kwaliteit.</p>

Populatie-doelstelling

Kwaliteitseisen aan de leefgebieden

Soort

Doel

Doel

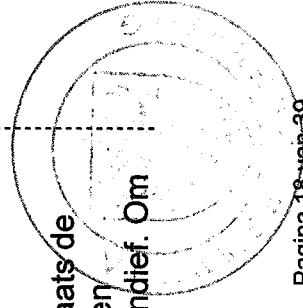
Zwarte specht	=	Behoud populatiegrootte	↑	Toepassen van de CDB voor gemeentebossen en privé-bossen gelegen in het VEN zal inspelen op de tot doel gestelde kwaliteitsdoelstellingen.
Wespendief	=	Behoud populatiegrootte	↑	Behoud en kwalitatieve verbetering van bestaande leefgebieden waaronder droge bossen en extensief beheerde graslanden.
laatvlieger, watervleermuis, franjestaart, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis	=	Behoud van de soorten op de actuele locaties	↑	De kwaliteit van het zomer- als het jachtgebied zal toenemen door doelstellingen die hoger geformuleerd werden voor het boslandschap en het vijver- en moeraslandschap

Het heidelandschap is belangrijk voor een reeks van soorten en habitattypes waaronder:

- amfibieën zoals knoflookpad, rugstreeppad en heikikker;
- Ongewervelden als de gevlekte witsnuitlibel;
- de broedvogels bruine kiekendief, boomleeuwerik, nachtzwaluw en blauwborst;
- heidehabitats (2310, 2330, 4010, 4030, 6230, 7140 en 7150).

Het heidelandschap

Determinerend voor de oppervlakte en kwaliteitsdoelstellingen zijn in de eerste plaats de noodzaak aan voldoende leefgebied (foerageergebied, landhabitat) voor de soorten knoflookpad, heikikker, rugstreeppad, blauwborst, boomleeuwerik en bruine kiekendief. Om

voldoende leefgebied voor de habitattypische soorten te bekomen is het aaneensluiten en versterken van de bestaande leefgebieden noodzakelijk. Dit aangezien het heidelandschap versnipperd voorkomt over heel het gebied, ingebed in het vijver- en boslandschap. Daarbij wordt onderstreept dat het gebied voor de knoflookpad essentieel is in Vlaanderen (cfr. G-IHD).

De oppervlaktevereiste voor Bruine kiekendief (>500 ha leefgebied), boomleeuwerik en heikikker werkt mee sturend om de vereiste oppervlakte aan heidehabitats te bekomen.

Naast versterking (vergroting) is ook kwaliteitsverbetering aan de orde. Deze heeft o.m. betrekking op het voorkomen van spontane verbossing van heidehabitats en plaatselijk het herstel van de natuurlijke, hydrologische situatie.

Oppervlakte doelstelling

Doel

↑ Doel voor complex van beide habitats: Actueel 51 ha, toename met 82ha= einddoel van 133 ha

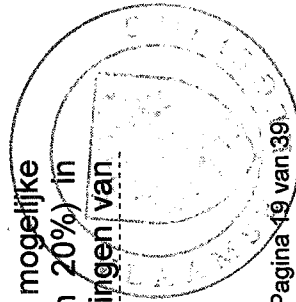
Kwaliteitsdoelstelling

Doel

Kwaliteitsvereisten zijn o.m.

- Een goede structuurvariatie van de habitats met zoveel mogelijk open (stuivend) zand en behoud van de buntgrasvegetatie, mostapijties en korstmosvegetaties afgewisseld met een gevarieerde ouderdom van struikheide in psammofiele heide;

- Zo beperkt mogelijke boomopslag (maximum 20%) in de habitat. Het terugdringen van

boomopslag is een belangrijke kwaliteitsopgave op alle "heide"lokaties in het vijvergebied.

- voorzien van recreatieluwte zones tijdens het broedseizoen voor nachtzwaluw en boomleeuwerik.
- Aandacht voor de bosrijke heide en de heide op diestiaanheuveld op plekken waar deze subtypes aanwezig zijn of tot ontwikkeling komen.

Kwaliteitsvereisten zijn o.m.

- Beperkte aanwezigheid van pijpenstrootje;
- Beperkte aanwezigheid boomopslag in de habitat. (wilg of berk);
- Een natuurlijke hydrologie.

Kwaliteitsvereiste is een extensief gebruik van deze graslanden.

4010 – Noord-Atlantische vochtige heide met Erica tetralix en 7150- Slenken in veengronden

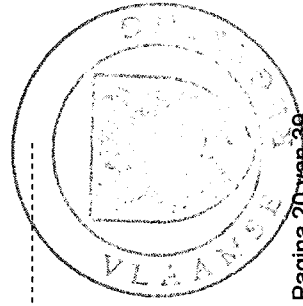
↑ Toename van 11 ha bovenop de actuele oppervlakte van 13ha tot een einddoel van 24ha.

↑

6230- Soortenrijke heischrale graslanden

↑ Doel: Actueel 0.3 ha, behoud actuele oppervlakte en toename van 13ha.

↑

Droge tot vochtige graslanden

Aansluitend op de vijver- en moeraslandschappen van vijvergebied Midden-Limburg en Bokrijk- Het Wik komen actueel nog belangrijke oppervlakten grasland voor (hp*, hpr*, ha, hu, hc) die fungeren als foeragegebied van zeer belangrijke soorten als wespandief, de bruine kiekendief, spaanse viag, de vleermuizen. Deze graslanden zijn ook een essentieel onderdeel om duurzame populaties van boomkikker, heikkikker, kamsalamander en/of knoflookpad te realiseren.

Omdat deze graslanden naadloos aansluiten aan het vijver- en moeraslandschap, of ze zelfs met mekaar verbinden, dragen ze bij aan de hoge dichtheden van de eraan gebonden soorten. Ook fungeren ze als belangrijke bufferzones waardoor binnen de kernzones een goede kwaliteit van de habitattypes kan behouden blijven of gerealiseerd worden.

Doelstelling

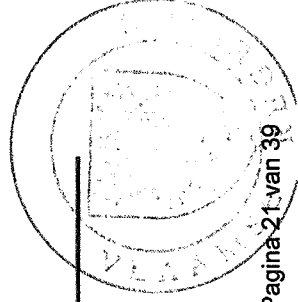
Behoud en versterking van een kleinschalig graslandcomplex van ca 100 ha met hooilandjes, kleine houtwallen worden beoogd op de graslanden aansluitend op het vijver- en moeraslandschap.

Extensivering zal leiden tot bloemrijkere graslanden met hoger nectaraanbod waardoor de kwaliteit voor hoger vernoemde doelsoorten zal verbeteren.

Vijvergebied Midden-Limburg

Behoud en versterking van een kleinschalig graslandcomplex van ca 60 ha met hooilandjes, kleine houtwallen worden beoogd op de graslanden aansluitend op het vijver- en moeraslandschap ten oosten van het Heidestrand en ten noorden van de Zonderik.

Extensivering zal leiden tot bloemrijkere graslanden met hoger nectaraanbod waardoor de kwaliteit voor hoger vernoemde doelsoorten zal verbeteren.

Doelstellingen voor de Teut -Tenhaagdoornheide (SBZ-H BE2200031-3)

Deze tabel omvat deelgebied 3 van het habitatrictlijngebied heeft een oppervlakte van meer dan 1500 ha (zie 8.1). Het bestaat in hoofdzaak uit een groot heidelandschap dat doorsneden wordt door beekvalleien. In het noorden en in het oosten van het gebied bevinden zich grote boscomplexen. Het gebied wordt doormidden gesneden door de E314 die voor tal van organismen een (onoverkomelijke) barrière vormt. De afwisseling tussen een heide- en boslandschap dat doorsneden wordt door beekvalleien zorgt voor een waardevolle afwisseling van droge en natte situaties, open en gesloten habitats in een gradiënt van voedselarme tot meer gebufferde systemen. In de doelentabel maken we voor de duidelijkheid een opdeling tussen het heidelandschap en het boslandschap gezien de verschillende noden en soorten die eraan gebonden zijn.

Het heidelandschap is belangrijk voor een reeks van soorten en habitattypes waaronder:

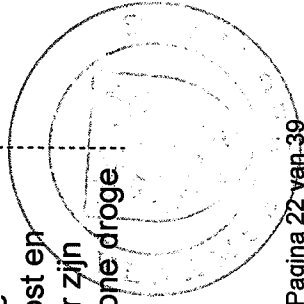
- amfibieën zoals knoflookpad, heikikker, rugstreeppad en poelkikker;
- Ongewervelden als de gevlekte witsnuitlibel;
- Planten als drijvende waterweegbree
- heidehabitats (2310, 2330, 3110, 3130, 3160, 4010, 4030, 6230, 7140 en 7150).

Het gebied is zeer belangrijk voor natte en droge heide (habitattype 4010 en 4030), heischraal grasland (habitattype 6230) en overgangs- en trilveen (habitattype 7140) en is zelfs essentieel voor de mineraalarme oligotrofe wateren en oligo tot mesotrofe wateren (3110 en 3130). Het spreekt voor zich dat het realiseren van een goede kwaliteit en duurzame oppervlakte voor de habitats en de eraan gebonden habitattypische soorten zeer belangrijke doelstellingen zullen zijn.

Het heidelandschap

Daarbij wordt onderstreept dat het gebied essentieel is voor de knoflookpad en drijvende waterweegbree (cfr. G-IHD).

Het belangrijkste werkpunt is de kwaliteit, van de meeste heide- en ven habitats die actueel niet voldoet, verbeteren. In nagenoeg alle vennen komen geen (of nauwelijks) typische plantensoorten voor en is er een abundante aanwezigheid van invasieve, uitheemse vissoorten. Grote delen natte en venige heide zijn vergrast met pijpenstrootje, verbost en hebben in deze stukken slechts een beperkt aantal sleutelsoorten. In de droge sfeer zijn landduinvegetaties en open stuivend zand vaak geëvolueerd naar een meer monotone droge

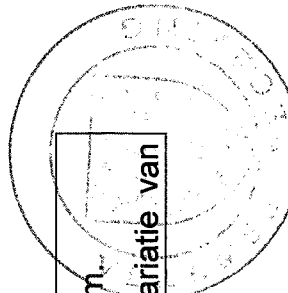
heide of verdrongen door het grijs kronkelsteeltje. Een belangrijke taak ligt in het opnieuw vergroten van deze landduinvegetaties en van het heischraal grasland dat door het wegvallen van gepast beheer actueel slechts marginaal in het gebied voorkomt. Tot slot moeten de actueel gescheiden leefgebieden opnieuw met mekaar verbonden moeten worden door ontsnipperingsmaatregelen.

Essentieel is het realiseren van een open heidegebied dat niet onderbroken wordt door naaldhout. Actueel komen grote blokken naaldhoutbestanden voor, te midden van de heide, vaak gelegen op de infiltratiegebieden van de natte types. Deze dragen bij tot een beperkte dynamiek door het breken van de wind, een verhoogde verdamping van neerslagwater (verdroging) en een verzuring van de bodem en de aanwezige vennen. Bovendien zijn dit net de plekken met een goede potentie voor het realiseren van psammofiele heide, landduinvegetaties en droge heide wat de heidekernen verder versterkt. Door het dempen van ontwateringsgrachten kan de verzuring en verdroging verder worden aangepakt. Verder zullen door het realiseren van ecologische verbindingen tussen de grotere heideterreinen de populaties van habitattypische soorten versterkt worden.

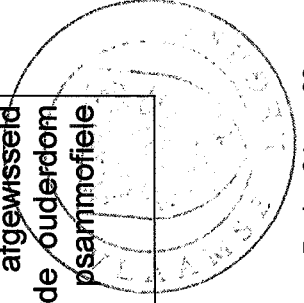
Voor de knoflookpad zijn maatregelen op maat van de soort noodzakelijk om het uitsterven te voorkomen en de soort duurzaam in stand te houden.

Tot slot vallen ook de graszaadwinningen op in het landschap. Deze zullen door een verschrallingsbeheer evolueren tot bloemrijke situaties waardoor ze, met een bijkomende aandacht voor omgewoelde bodems, een uniek habitat vormen voor knoflookpad, rugstreeppad en habitattypische soorten.

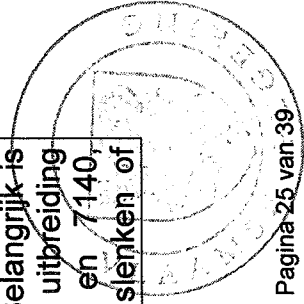
<i>Habitat</i>	<i>Oppervlakte</i>		<i>Kwaliteitsdoelstelling</i>	
	<i>Doel</i>		<i>Doel</i>	
4030 – Droge Europese heide	↑	Toename met 118 ha van de actuele oppervlakte van 506 ha tot een totaal van	↑	Kwaliteitsvereisten zijn o.m. • Een goede structuurvariatie van

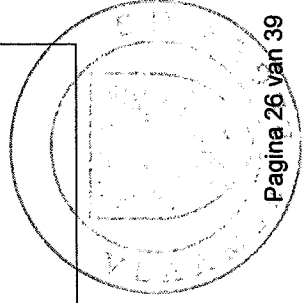
			<p>de habitat;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zo beperkt mogelijke boomopslag (maximum 20%) in de habitat. Het terugdringen van boomopslag is een belangrijke kwaliteitsopgave op alle "heide"lokaties in het vijvergebied. • Min 10% naakte, omgewoelde, bodem om mineraalrijkere situaties te bekomen en min 20% bloemrijke situaties op de droge heide die ontwikkeld vanuit de graszaadwinningen. • Aandacht voor de bosbesrijke heide en de heide op diestiaanheuveld op plekken waar deze subtypes aanwezig zijn of tot ontwikkeling komen.
<p>2310 - Psammofiele heide en 2330 – open grasland</p>	<p>↑</p> <p><u>Doel voor complex van beide habitats:</u> Actueel 45 ha, toename met 22 ha (waarvan minimum 14 ha door omvorming) = einddoel van 67 ha</p> <p>↑</p>		<p>Kwaliteitsvereisten zijn o.m.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een goede structuurvariatie van de habitats met zoveel mogelijk open (stuivend) zand en behoud van de buntgrasvegetatie, mostaprijtes en korstmosvegetaties afgewisseld met een gevarieerde ouderdom van struikheide in psammofiele heide;

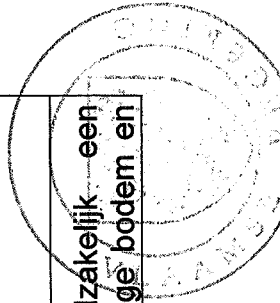
				<ul style="list-style-type: none"> • Zo beperkt mogelijke boomopslag (maximum 20%) in de habitat. • voorzien van recreatieluwe zones tijdens het broedseizoen voor nachtzwaluw en boomleeuwerik.
6230 – Soortenrijke heischrale graslanden	↑	Actueel 1ha, toename met 15 ha door omvorming. Einddoel = 16ha.	↑	<p>Kwaliteitsvereiste is een extensief gebruik van deze graslanden door een aangepast maaibeheer en eventueel een extensieve- of nabegrazing.</p>
4010 – Noord-Atlantische vochtige heide met Erica tetralix	↑	Actueel 35 ha, behoud actuele oppervlakte met toename van 14 ha (waarvan 2,5 ha omvorming), op plaatsen met goede potentie die actueel verbost/bebost of verdroogd zijn. Einddoel = 49 ha. Dit is onder meer het geval ter hoogte van de Laambeek- en Roosterbeekvallei aansluitend op Tenhaagdoornheide, op het plateau ter hoogte van Tenhaagdoornheide, in het Hengelsbroek en op Klein Hengel.	↑	<p>Kwaliteitsvereisten zijn o.m.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beperkte aanwezigheid van pijpenstrootje; • Beperkte aanwezigheid boomopslag in de habitat.(wilg of berk); • Een natuurlijke hydrologie.
7150- Slenken in veengronden	↑	Er wordt geen kwantitatieve doelstelling voorzien voor dit habitat aangezien het plaatselijk tot ontwikkeling zal komen in de habitattypes 4010 en 7140 en het, gezien zijn specifieke standplaatsvereisten, moeilijk te voorspellen en kwantificeren is waar het habitat bijkomend zal	↑	<p>Kwaliteitsvereisten zijn de ontwikkeling van een natuurlijke hydrologie en abiotiek. Belangrijk is dat dit habitat zich, na uitbreiding van het habitat 4010 en 7140, spontaan ontwikkeld in slenken of</p>

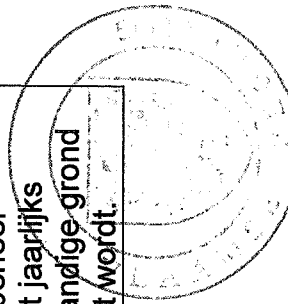
		ontwikkelen.		laagten waar door het herstel van de hydrologie hoge winterstanden aanwezig zijn.
7140 – Overgangs- en trilveen	↑	Actueel 9 ha, behoud actuele oppervlakte met toename van 21 ha. Einddoel= 30 ha. Richtwaarde voor uitbreiding is 11 ha. Uitbreidingen situeren zich voornamelijk in de vallei van de Roosterbeek (op Klein Hengel, het hengelsbroek en aan het groot ven) en in het Slangenbeekbrongebied)	↑	<p>Kwaliteitsvereisten zijn o.m.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beperkte aanwezigheid boomopslag in de habitat; • Een natuurlijke hydrologie en abiotiek; • Voldoende voedselarme waterlichamen.
3110 – Mineraalarme, oligotrofe wateren van de Atlantische zandvlakten	↑	Actueel 0.2 ha, behoud actuele oppervlakte met een toename van 6 ha op 3 vennen waar het habitat in het, recente, verleden nog tot uiting kwam.	↑	<p>Doel: Bodem van de vijvers is zandig en grotendeels vrij van slib en organisch sediment. Het water is helder en bevat een totaal fofof < 40µg/L, een totaal aan stikstof <0,8 mg/L en een pH tussen 5 en 7,5. De natuurlijke hydrologie met aanvoer van lokaal grondwater dient hersteld te worden en waterlobelia (of kleine biesvaren) is frequent aanwezig.</p> <p>Om windwerking toe te laten is het open houden van de dijken van belang.</p>

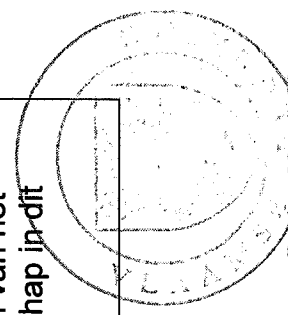
<p>3130 – Oligotrofe tot mesotrofe stilstaande wateren</p>	<p>↑</p>	<p>Toename van 1 ha bovenop de actuele oppervlakte van 6 ha tot einddoel van 7 ha.</p>	<p>↑</p>	<p>Doel: De vijvers zijn grotendeels vrij van slib en organisch sediment. Helder, zeer zwak tot matig gebufferd en min of meer nutriëntenarm water met een lage stikstof- en fosforconcentratie en een matig zure tot circumneutrale pH. De natuurlijke hydrologie met aanvoer van lokaal grondwater dient hersteld te worden en goed ontwikkelde vegetaties van het subtype littorellionvegetaties en subtype éénjarig dwergbiezenverbond dienen te ontwikkelen.</p> <p>Tevens wordt de kwaliteitsvereiste van een voldoende open ligging in het landschap – waar windwerking mogelijk is - beklemtoond.</p> <p>Bijkomende kwaliteitsvereiste is het niet, of in lage densiteiten voorkomen van bodemwoelende vissoorten die het water vertroebelen en watervegetaties begrazen.</p>
<p>3160 – Dystrofe vennen</p>	<p>↑</p>	<p>Actueel 1 ha, toename van 3 ha tot doelopervlakte van 4 ha (herstel abiotiek</p>	<p>↑</p>	<p>Plassen met hoofdzakelijk een venige of venig zandige bodem en</p>

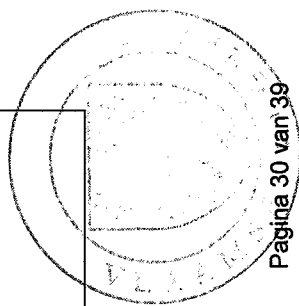
<p>een variabel slib en organisch sedimentgehalte. De vennen zijn permanent waterhoudend. Zuur tot zeer zwak gebufferd, oligotroof water met beperkingen qua totaal fosfor, conductiviteit en totaal stikstof. Minstens één sleutelsoort dient abundant aanwezig te zijn.</p> <p>Bijkomende voorwaarde is de afwezigheid van hondsviss ifv heikikker en andere habitattypische soorten.</p>	<p>vijvers).</p>	
<p>Specifieke kwaliteitsvereisten hebben betrekking op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Qua landbiotoop: de kwaliteit van de habitattypes 2310, 2330, 4030, 6230 en 6510 verbeteren. (zie onder deze habitats) met nadruk op het creëren van stuwende, open zandige plekken(of mul zand) en bloemrijke situaties; Akkerbouw (bij voorkeur aardappel of graanteelt) blijft mogelijk met als randvoorwaarde een perceelrandenbeheer (trioranden met jaarlijks omgewerkte zandige grond die niet bemest/wordt. 	<p>↑</p> <p>2 bronpopulaties van minimaal 100 roepende mannejes, op het Welleke/Balewijers en op de Teut (Holsteen), op telkens minimaal 5 voortplantingsplaatsen.</p> <p>Ontwikkelen van leefgebied voor een duurzame populatie in de vallei van de Huttebeek.</p>	<p>Knoflookpad</p> <p>↑</p>

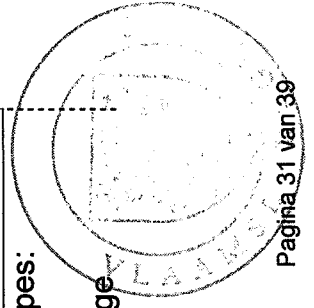
<ul style="list-style-type: none"> • Qua voortplantingsbiotoop: waterkwaliteit is belangrijk voor deze soort. Dit wordt reeds gedekt middels de kwaliteitsvereisten voor oligo- tot mesotrofe wateren (habitattype 3130). Bijkomende eis is dat de plassen visvrij moeten zijn om predatie te voorkomen. • Het functioneel verbinden van de leefgebieden door corridors van landbiotoop (zie hierboven) of andere types van bloemrijke graslanden (soortenarme glanshavergraslanden) 		
<p>Kwaliteitsverbetering in hoofdzaak door creëren van ijle loofbossen en structuurrijke overgangen naar open landschap. In droge heide (4030) voldoende oppervlakte oude structuurrijke heide met vrij losse ondergrond en strooisellaag behouden.</p> <p>Functioneel verbinden van het volledige heidelandschap in-dit gebied.</p>	<p>↑</p> <p>Bronpopulatie van minimum 400 adulte dieren die zich uitstrekt over het volledige heidelandschap.</p>	<p>↑</p> <p>Gladde slang</p>

Heikikker	↑	<p>Versterking 2 actuele populaties ter hoogte van Teut (Steinven en oud lobeliaven) en Tenhaagdoornheide, tot telkens minimaal 200 roepende mannetjes of eiklompjes, die zich op beide lokaties, kunnen voortplanten op >10 permanente vennen.</p> <p>De realisatie van deze leefgebieden behoeft geen extra leefgebied ten opzichte van wat reeds nodig is om andere doelen te bereiken.</p> <p><u>groeiplaatsen samen >50m²</u></p>	↑	<p>Kwaliteitseisen worden gedekt door deze van de habitats 3110, 3130, 3160,4010 en 7140.</p> <p>Een bijkomende kwaliteitsvereiste is dat de vijvers visvrij moeten zijn en dat het leefgebied en de populaties functioneel met mekaar verbonden zijn.</p>
Drijvende waterweegbree	↑	<p>Een goede staat van instandhouding wordt tot doel gesteld door het uitbreiden van vegetatievlekken op meerdere potentiële vijvers.</p>	↑	<p>Kwaliteitsvereisten: zie kwaliteitsdoelen voor habitat 3130 (begeleidend doel).</p>
Rugstreeppad	↑	<p>2 populaties van minimaal 200 roepende mannetjes op telkens minimaal 5 geschikte voortplantingswateren, gesitueerd op Teut/Molenheide en Tenhaagdoornheide.</p>	↑	<p>Kwaliteitsverbetering wordt gedekt door deze van de eerder beschouwde soorten en habitats.</p>
Gevlekte witsnuitlibel	↑	<p>>10 adulte ex per jaar en voortplantingsbewijs, en dit op 2 lokaties, ter hoogte van de vijvers van de Laambeek- en de Roosterbeekvallei.</p>	↑	<p>Kwaliteitsdoelen nagenoeg volledig gedekt middels doelen voor habitat 3110, 3130, 7140 en de heikikker.</p> <p>Nadruk op overgangen tussen verlandingsveen en waterhabitats en dekking met drijvende en ondergedoken waterplanten van 10-70%.</p>

		<p>2 populaties boomkikker van telkens minimaal 200 roepende mannetjes en 5 voortplantingswateren per lokatie, gelegen in het Welleke en de vallei van de Laambeek.</p> <p>De realisatie van deze leefgebieden behoeft geen extra leefgebied ten opzichte van wat reeds nodig is om andere doelen (i.h.b. het habitattype 3130 en knoflookpad) te bereiken.</p>	↑	<p>Kwaliteitsdoelen deels gedekt middels eerder gestelde doelen voor andere habitats en soorten.</p> <p>Specifieke, additionele kwaliteitsvereisten hebben betrekking op:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Qua waterbiotoop: het creëren van visvrije waterpartijen. Minimum 5 kleine (<100m²) of 2 grote plassen (>100m²) per populatie. - Qua landbiotoop: Behoud en versterken van kleinschalig landschap met ruigtevegetaties (rbbhf, rbbmc), bloemrijke graslanden (rbbhc), houtwallen, bosranden en braamstruwelen met een oppervlakte van meer dan 20 ha. Dit landbiotoop moet zo goed mogelijk aansluiten bij de voortplantingsbiotopen.
<p>Boomkikker</p>	↑	<p>Behoud van de soort op de actuele locaties</p>	↑	<p>Kwaliteitsverbetering wordt gedekt door deze van de eerder beschouwde soorten en habitats.</p>
<p>Bossen en beekvalleien</p>	=	<p>De bossen en beekvalleien zijn belangrijk voor volgende Europese soorten en habitattypes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vissen als de beekprik • Vleermuizen als laatvlieger, watervleermuis, franjestaart, rosse vleermuis, ruige 		

dwergvleermuis

- boshabitats 9120, 9190, 91E0.
- Graslandhabitats 6430 en 6510.

De natte bossen, hebben ook een waarde voor de aan natte heide en vennen gebonden soorten zoals de heikikker (winter- en/of landhabitat). De voedselrijke, zoomvormende ruigten en bloemrijke graslanden fungeren als habitat voor de Spaanse vlag.

De belangrijkste boscomplexen situeren zich in het noorden en het oosten van het gebied. Daarnaast zijn er de beekvalleien die een mozaieklandschap vormen van broekbossen, ruigten en graslanden.

De nadruk voor de droge bossen ligt op omvorming van naaldbossen naar habitatwaardig bos en de creatie van structureel overgangen naar het heidelandschap. Bij de beekvalleien is een kwaliteitsverbetering door herstel van de natuurlijke hydrologie en abiotiek de voornaamste doelstelling alsook het behoud van een mozaiek van bossen en open ruigten in functie van de vleermuizen en spaanse vlag. Met het oog op de realisatie van de hoger genoemde doelen van het heidelandschap is het nodig om bossen die centraal in het gebied gelegen zijn om te zetten in open ecotopen en habitats. Tot slot onderstrepen we dat de laambeek zeer belangrijk is voor beekprik (cfr. G-IHD). Dit moet sturend zijn naar de structuur en kwaliteit van deze beek.

Oppervlakte doelstelling

Habitat

Doel

9120 – zuurminnend beukenbos en 9190 – eiken berkenbos

Actueel 58 ha, 93ha uitbreiding door omvorming van naalddhout.

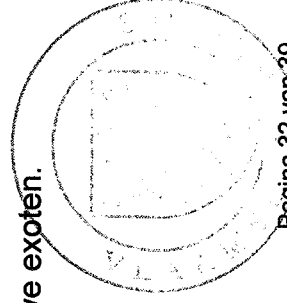
↑
Preferentieel vergroten bestaande habitatvlekken tot minimum structuurareaal van 50 ha en waar mogelijk verbinden van habitatkernen.

Kwaliteitsdoelstelling

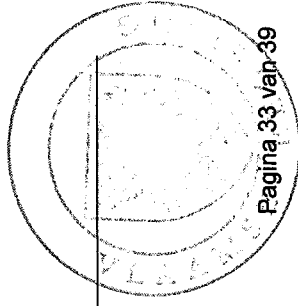
Doel

Kwaliteitsvereisten zijn o.m.

- >10% dood hout en behoud staand dood hout.
- Max 10% invasieve exoten.

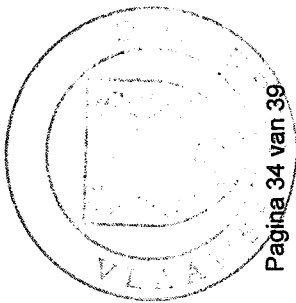
<p>91E0 - Eizenbroekbossen</p>	<p>=</p> <p>Behoud actuele oppervlakte van 91 ha met een toename door omvorming van 1ha. Einddoel= 92ha</p>	<p>↑</p> <p>Een gevarieerde bosstructuur met veel dood hout en sleutelseorten van het oligo of mesotrofe subtype in de ondergroei. Een natuurlijke hydrologie en water van een voor dit habitat gepaste kwaliteit met een maximale ontwikkeling van het oligotrofe subtype.</p>
<p>6430 – Voedselrijke zoomvormende ruigten</p>	<p>=</p> <p>Behoud actuele oppervlakte van 3 ha</p>	<p>↑</p> <p>Graslanden waarin typische en begeleidende soorten een bedekking >70% kennen, zonder invasieve exoten en met slechts plaatselijk verruiging van o.a. grote brandnetel en akkerdistel. Plaatselijk aanwezigheid van braam kan een meerwaarde zijn voor boomkikker.</p>
<p>6510 – laaggelegen schraal hooiland</p>	<p>↑</p> <p>Actueel 1 ha, toename met 6ha tot een einddoel van 7 ha.</p>	<p>↑</p> <p>Bloemrijke graslanden waarin typische en begeleidende soorten een bedekking >70% kennen met een goede structuur en slechts plaatselijk een strooisellaag.</p>
<p>Soort</p>	<p>Populatie doelstelling</p>	<p>Kwaliteitseisen aan de leefgebieden</p>
	<p>Doel</p>	<p>Doel</p>

Beekprik	↑	Ontwikkeling populatie die voldoet aan een voldoende staat van instandhouding in de laambeek (50-200 ind/ha)	↑	Bijkomende kwaliteitseisen ten opzichte van het habitatype 3260 inzake BZV, zuurstofgehalte en temperatuur en afwezigheid migratiekneelpunten
laatvlieger, watervleermuis, franjestaart, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis	=	Behoud van de soorten op de actuele locaties	↑	De kwaliteit van het zomer- als het jachtgebied zal toenemen door doelstellingen die hoger geformuleerd werden voor de bossen.
Spaanse vlag	=	Behoud van de soort op de actuele locaties	↑	Toename van voldoende grote bloemrijke hooilanden met overgang naar moerasspirearuitgen en bossen met mantelzoomvegetaties.

II. Prioriteiten

Voor de verschillende voorkomende habitats en soorten zijn doelen geformuleerd. Voor een aantal doelstellingen zijn bijkomende inspanningen noodzakelijk. De inspanningen kunnen onafhankelijk van elkaar worden uitgevoerd. Niet al deze inspanningen zijn op dezelfde termijn realiseerbaar. De realiseerbaarheid hangt onder andere af van de kostprijs van de inspanningen, de maatschappelijke context en de technische kennis. Er wordt onderstreept dat het uitvoeren van de hieronder opgesomde lijst van inspanningen/acties niet alle knelpunten in het gebied zullen oplossen en niet alle doelen zal weten te bewerkstelligen. De hieronder opgelijste acties zijn dan ook te beschouwen als de prioritaire inspanningen.

1. Herstel kwaliteit van aanvoerbekken en vijvers in functie van waterrijke habitats, beekbegeleidende habitats en hieraan gebonden soorten:

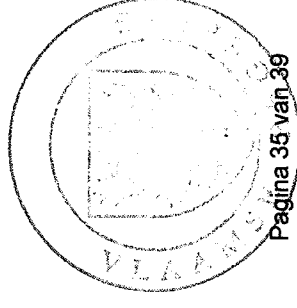
Opheffen van de eutrofiëring en vervuiling van de Roosterbeek, de Laambeek en de Slangenbeek is essentieel om doelen van oligo-, meso tot eutrofe waterhabitats (3110,3130,3150) en beekbegeleidende habitats (91E0, 7140) en de hieraan gebonden soorten te behalen in deelgebied 1 en 2. Onder andere door sanering van overstorten, verbeteren effluent RWZI en doorvoeren afkoppelingbeleid op gemeentelijk niveau. Bovendien is de laambeek tevens het habitat van een relictpopulatie van beekprik. Naast het verbeteren van de waterkwaliteit zijn het invoeren van een actief peilbeheer, eventueel het verwijderen van de sliblaag en een gepast visstandsbeheer noodzakelijk om herstel mogelijk te maken. Inspanningen tot herstel moeten op korte termijn worden geleverd door de waterbeheerder, VMM, Aquafin, gemeenten, bedrijven en in tweede instantie door de beheerders van de vijvers.

2. Herstel amfibieën- en reptielenpopulaties

Het gebied is essentieel/zeer belangrijk voor het behoud van tal van amfibieën en reptielen in Vlaanderen. Desondanks staan soorten als knoflookpad zelfs in hun laatste Vlaamse stronghold op de rand van uitsterven. Er moeten op korte termijn inspanningen geleverd worden voor het herstel van voortplantingsbiotopen (knoflookpad, boomkikker en heikikker) door herstel van hydrologie, tegengaan eutrofiëring of verzuring, visvrij zetten en het vermijden van de instroom van invasieve uitheemse vissoorten. Het herstellen of uitbreiden van landbiotoop is cruciaal voor de knoflookpad (alle deelgebieden) en de heikikker (in deelgebied 1). Voor knoflookpad zullen rond de laatste stronghold tevens nieuwe voortplantingsbiotopen moeten worden aangelegd, of bestaande geschikt gemaakt om het uitsterven te voorkomen.

De inspanningen die geleverd moeten worden zijn afhankelijk van de soort, de maatregelen en het deelgebied. Voor de boomkikker kan het voortplantingsbiotoop grotendeels gerealiseerd worden op gronden van ANB, NP en Lila. Landbiotoop en functionele verbindingen zullen deels op gronden van derden gerealiseerd moeten worden. Voor de heikikker zijn in deelgebied 1 zowel het voortplantingsbiotoop als de voormalige landbiotopen grotendeels op gronden van private eigenaars gelegen. In deelgebied 3 is het herstel van (voormalig) voortplantingsbiotoop grotendeels de verantwoordelijkheid van ANB en Lila rond het Welleke, de Slangebeekbron en de Huttebeek en van private eigenaars in de vallei van de Roosterbeek (Holsteen). Om het herstel van landbiotoop, verbindingen en nieuwe voortplantingsplaatsen te realiseren zal een samenwerking met gemeente en private eigenaars gezocht moeten worden.

3. Herstel moerasvogelpopulaties (roerdomp, woudaap en bruine kiekendief)

Om de moerasvogelpopulatie te herstellen is het belangrijk om de eutrofiëring van de vijvers op te heffen en de voortplantings- en foerageerbiotopen te herstellen (mozaïek van open en helder water, gevarieerde watervegetatie, riet- en moeraszones met een gevarieerd voedselaanbod dat niet gedomineerd is door uitheemse invasieve vissen).

Moerasvogels verkiezen een rustig, open vijverlandschap. Kappen of maaien van dijken tussen vijvers is een belangrijke beheermaatregel. In recreatief druk bezochte gebieden moet doordacht omgegaan worden met de aanleg van wandel- of fietsinfrastructuur zodat steeds rustige plekken aanwezig blijven in het gebied. Harde recreatie is uit den boze in deze moerasgebieden.

Een actueel belangrijk knelpunt in deelgebied 1 zijn de steeds grotere oppervlakten overspannen vijvers tegen aalscholvenvraat in kerngebieden voor deze soorten. Jaarlijks sterven hier tientallen (bijlage I) moerasvogels in tijdens het foerageren. Een oplossing hieromtrent dringt zich op.

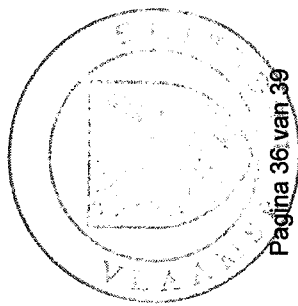
Deze inspanningen worden in eerste instantie verwacht van ANB, NP, LiLa en provincie Limburg, maar ook de private eigenaars. VLM en RL zijn samen met de provincie belangrijke partners om ontwikkelingen in het gebied in goede banen te leiden conform te vereisten van deze soorten.

4. Tegengaan verdroging en verzuring

Het SBZ is van groot belang voor typische venvegetaties met overgangsvenen, beekbegeleidende bossen en tevens voor typische soorten als gevlekte witsnuitlibel. Uitbreiding door het tegengaan van verzuring, verdroging (dempen ontwateringsgrachten, kappen naalbos op infiltratiegebieden, verhoging beekbodem Roosterbeek, afstemmen grondwaterwinningen op ecologische doelen, maximale retentie op intrekgebieden) is noodzakelijk voor de habitatten en soorten als gevlekte witsnuitlibel en heikikker. Het kappen van verregaande boomopslag in de verlandingsvenen en het verwijderen van uitheemse, ongewenste vissoorten in stuurbare systemen zijn bijkomende randvoorwaarden voor een duurzaam herstel.

In deelgebied 3 worden de inspanningen door ANB gedragen. De uitbreiding van verlandingsvenen in deelgebied 1 is op gronden van private eigenaars.

5. Ontsnipperende maatregelen voor amfibieën- en reptielenpopulaties

Om duurzame populaties te bekomen van kritische soorten als knoflookpad, heikikker, rugstreeppad, boomkikker en gladde slang is het belangrijk dat ze vrij kunnen migreren tussen geschikt habitat. De populaties zijn bovendien zo klein dat op korte termijn de samenhang zo goed mogelijk bewaard of hersteld moet worden. Kolonisatie van de Teut door gladde slang, van Tenhaagdoornheide en de lambeekvallei door knoflook- en rugstreeppad kan mogelijk worden gemaakt door de aanleg van een ecoduct tussen beide gebieden. Verder moet er een functionele corridor worden aangemaakt tussen het welleke, Baleweyers, het Slangebeekbrongebied en verder tot aan de Teut (Holsteen) door ontsnipperende maatregelen en omvormen van het tussenliggende landschap naar geschikt landbiotoop.

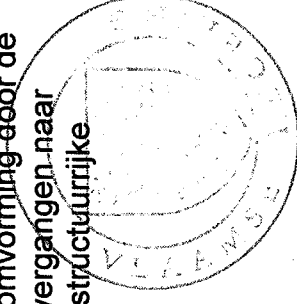
Om dit te realiseren zal naar samenwerking met de dienst wegen en verkeer, private eigenaars, de gemeente en de provincie Limburg gezocht moeten worden.

6. Tegengaan inspoeling vermesting en bestrijdingsmiddelen

omvorming van 105 ha intensieve landbouwclaves binnen de kerngebieden van het vijver- en moeraslandschap, die actueel zorgen voor eutrofiëring en een verstoring van de hydrologie. Het opheffen van bemesting en pesticidengebruik is noodzakelijk om in de ruime omgeving een sterke verbetering van de milieukwaliteit te realiseren. Deze landbouwgebieden zijn gelegen in het deelgebied Vijvergebied Midden-Limburg, ten zuiden van Kolberg, Waterloozen en langsheen de laambeek ter hoogte van het domein van Vogelzang.

7. Omvormen van naaldbossen en voorzien structureel bosranden

Naaldbossen moeten door gericht beheer worden omgevormd naar de nagestreefde loofbossen op droge zandgronden. Preferentieel op gronden die een verdrogende of verzurende impact kunnen hebben op open habitats of waar doelsoorten in de bossfeer aanwezig zijn. Voor de bossen, beheerd door het ANB wordt er van uitgegaan dat op termijn minimaal 80% van de bosoppervlakte zal evolueren in de gewenste richting door de toepassing van de bestaande beheerstrategie van het ANB. In de private bossen kan omvorming door de CDB gerealiseerd worden. Minimaal 20% Europees boshabitat wordt hierdoor gerealiseerd. Daarnaast moet op overgangen naar heide of graslanden (preferentieel waar doelsoorten als nachtzwaluw, spaanse vlag, boomkikker voorkomen) een structureel overgang gerealiseerd worden.

8. Behoud en kwaliteitsverbetering van droge tot vochtige graslandcomplexen

Droge tot vochtige graslandcomplexen die aansluiten op het vijver- en moeraslandschap dienen behouden te blijven, enerzijds als buffer naar de aangrenzende moeraslandschap, als foeragegebied voor Vleermuizen, wespandief en moerasvogels en als biotoop voor diverse amfibieën. Behoud en herstel van het graslandbeheer en natuurlijke waterhuishouding zijn ook hier noodzakelijk. Bijkomende inspanningen zijn noodzakelijk om het voedselaanbod voor deze doelsoorten te verhogen en het leefgebied van amfibieën te versterken. Waar mogelijk streeft men naar een extensivering van het graslandbeheer naar meer bloemrijke graslanden met een hoog nectaraanbod. Daarnaast streeft men naar behoud en herstel van Kleine landschapselementen zoals poelen en structuurrijke houtkanten. Hiervoor dienen de mogelijkheden voor samenwerking met betrokken landbouwer, terreinbehernde verenigingen of landgoedeigenaars onderzocht te worden.

Soortenbeschermingsprogramma voor de boomkikker

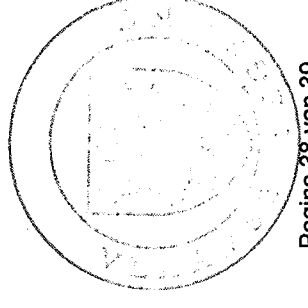
Er wordt een soortbeschermingsprogramma opgemaakt voor de boomkikker met daarin een aanpak voor de realisatie van de ecologische verbindingen tussen de actuele en de beoogde populaties van boomkikker, zoals beschreven in de motiveringsnota in bijlage aan het onderbouwende rapport.

Soortenbeschermingsprogramma voor de knoflookpad

Er wordt een soortbeschermingsprogramma opgemaakt voor de knoflookpad met daarin een aanpak voor de realisatie van de ecologische verbinding tussen de relictpopulaties van knoflookpad, zoals beschreven in de motiveringsnota in bijlage aan het onderbouwende rapport.

Soortenbeschermingsprogramma voor de gladde slang

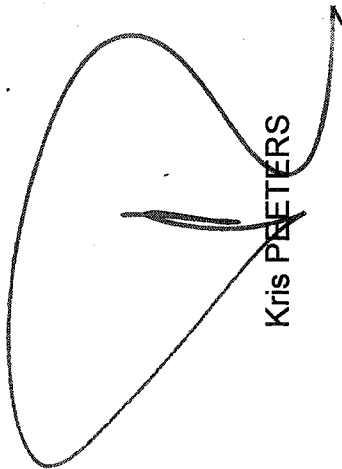
Er wordt een soortbeschermingsprogramma opgemaakt voor de gladde slang met daarin een aanpak voor de realisatie van de ecologische verbinding tussen de gebieden De Teut, Tenhaagdoornheide en het Schietveld van Houthalen-Helchteren, zoals beschreven in de motiveringsnota in bijlage aan het onderbouwende rapport.

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit tot aanwijzing in toepassing van de Habitatrictlijn van de speciale beschermingszone 'BE2200031 Valleien van de Laambeek, Zonderikbeek, Slangebeek en Roosterbeek met vijvergebieden en heiden' en tot definitieve vaststelling voor deze zone en voor de in toepassing van de Vogelrichtlijn aangewezen speciale beschermingszones 'BE2219312 Het Vijvercomplex van Midden-Limburg' en 'BE 2200525 Bokrijk en omgeving' van de bijhorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten,

Brussel, 23 april 2014.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur

Joke SCHAUVLIEGE

Eensluidend afschrift,

Liesbeth Van Snick
medewerker

